

شەيخ شەھىد يۈسۈپ ئۇيەرى

ئاللاھ يۇلىدىكى جىھادتا ئاياللارنىڭ ۋەزىپىسى

ئاپتۇرى: شەيخ يۈسۈپ ئۇيەرى

ئۇيغۇرچىلاشتۇرغۇچى: زۇبەير تۈركىستانى

تەھرىرلىگۈچى: زۇبەير تۈركىستانى

ناھايتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان ئاللاھنىڭ ئىسمى بىلەن باشلايمەن

مۇقەددىمە

پۈتكۈل ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا ھەمدۇ-سانالار بولسۇن ۋە پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە ۋە ئائىلە-تاۋاباتىغا دۇرۇت سالاملار بولسۇن.

قەدىرلىك سىڭلىم!

بۈگۈنكى كۈندە دۇنيا كاپىرلىرى ۋە ئۇلارنىڭ تەرەپدارلىرى تەرىپىدىن ئىلان قىلىنغان ، زامانىۋى سەلبىلەر بىلەن بولغان ئۇرۇشتا سىزنىڭ مۇھىم ۋەزىپىلىرىڭىز بار . مەن بۇ كىتاپچە ئارقىلىق سىزگە مۇراجات قىلماقچىمەن .

ئاللاھ سىزنى ئۆز پاناھىدا ساقلىسۇن!

ئىسلام ئۆمىتى بۈگۈنكى كۈندە تارىخ داۋامىدا كۆرمىگەن خارلىقلارنى كۆزدىن كەچۈرمەكتە . مۇسۇلمانلارنىڭ بېشىغا كەلگەن بۇ خارلىقلار ، ئۇلارنىڭ سانىنىڭ كەملىكىدىن ياكى كەمبەغەللىك سەۋەبىدىن ئەمەس . بۈگۈنكى كۈندە بۇ ئۆمەت دۇنيا

نۇپۇسىنىڭ ئەڭ كۆپ ساننى ئىگەللەيدىغان مىللەتتۇر. بۇنىڭدىن باشقا بۇ ئۈممەت دۈشمەنلەر قولىدا بولمىغان بايلىقلار ۋە قەدىرىيەتلەرگە ئىگە. تەبىئىي سىزگە بىر سۇئال كىلىشى مۇمكىن: ئەگەر بۇ ئۈممەتنىڭ پۇل-بايلىقى ۋە ئەركەكلەرگە مۇھتاجلىقى بولمىسا، بۇ ئۈممەتنىڭ بېشىدىكى بۇ خارلىقلارنىڭ سەۋەبى نېمە؟

رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بۇنىڭ سەۋەبىنى، ئەھمەد ۋە ئەبۇ داۋۇد (رەزىيەللاھۇ ئەنھۇما) رىۋايەت قىلغان بىر ھەدىسنى بايان قىلدۇكى: «شۇنداق بىر زامان كىلىدۇكى، خەلىقلەر تائامنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقاندا سىلەرگە قارشى توپلىشىدۇ.»

ئۇلار: «شۇ ۋاقىتتا سانىمىزنىڭ ئازلىقىدىنمۇ؟» دىگەندە.

رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «ياق، سىلەرنىڭ سانىڭلار كۆپ بولىدۇ، لىكىن سىلەر سۇنىڭ ئۈستىدىكى كۆپۈككە ئوخشاپ قالسىلىرىڭلار. ئاللاھ دۈشمەنلەر قەلبىدىن قورقۇنۇشنى كۆتۈرۈۋىتىدۇ ۋە سىلەرنىڭ قەلبىڭلارغا ۋەھىن سالىدۇ.» دىدى. شۇ ۋاقىتتا ئۇلار «ۋەھىن نېمە؟» دىدى.

رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «دۇنيا ھاياتىنى ياخشى كۆرۈش، ۋە ئۆلۈمنى يامان كۆرۈش.» دىدى. يەنە باشقا رىۋايەتتە: «ھاياتقا بولغان مۇھەببىتىڭلار ۋە ئۆلۈمنى يامان كۆرۈشىڭلار.» دىدى،

بىزنى ئويلاندۇرىدىغان ۋە ئەجەپلەندۈرگەن بۇ سۇئالغا، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم 1400 يىل ئىلگىرى جاۋاب بەرگەن ئىدى. بۇ ئۈممەتنى نابۇت قىلغان

كەسەللىك ، ھاياتى-دۇنيانى ياخشى كۆرۈش ۋە ئۆلۈمنى يامان كۆرۈشلىكتۇر ۋە بۇ ئۆمەت بۈگۈنكى كۈندە ئاللاھنىڭ تۈۋەندىكى ئايىتىگە لايىق بولشتى:

«شۈبھىسىزكى، سەن ئۇلارنى ھاياتقا ھەممە كىشىدىن ھەتتا مۇشرىكلاردىنمۇ بەك

ھېرىس كۆرىسەن» (سۇرە بەقەر)

ھايات سۆزى بۇ يەردە ئىنىق ئەمەس (نەقرە) شەكىلدە كەلگەن ، يەنى ھەر قانداق ھايات خارلىقتىكى ھاياتمۇ؟ ھاياۋانلارنىڭ ، قۇرت-قوڭغۇزلارنىڭ ھاياتىمۇ پەرقى يوق ، قانداق بولشىدىن قەتئى نەزەر ھايات بولسا بولدى. بۈگۈنكى كۈندە ئۆمەت ئەڭ پەس ھايات تۈرىنى ئۆزىگە تاللىۋالدى ، بۇ ئۇنىڭ نە شەنىگە نە ئۆزىنىڭ دىنىگە مۇۋاپىق كەلدى؟ بۇلارنىڭ ھەممىسى ھاياتنى ياخشى كۆرۈپ ئۆلۈمنى يامان كۆرگەنلىك سەۋەبىدىن كەلگەن.

بىزنىڭ ھاياتقا بولغان مۇھەببىتىمىز ، ئۆلۈمنى ۋە كۆرەشنى يامان كۆرىشىمىز بۇ جىھاد ئىباتىنى تاشلاپ قۇيۇشقا سەۋەبچى بولدى. بۈگۈنكى ئىسلام ئۆمىتىنىڭ ئەسكەر پەرزەنتلىرى ۋە ئاياللار بۇ يولنى ئۆلۈمگە مۇھەققەق ئېلىپ بارغۇچى ۋە ھاياتتىن كۆز يۇمغۇچى يول سۈپىتىدە چۈشۈنىشتى. ئىسلام ئۆمىتى جىھادنى تەرك قىلىش سەۋەبى بىلەن ، ئۇلارنىڭ دۈشمەنلىرى مۇسۇلمانلار ئۈستىدىن ئۆز ھاكىمىيەتلىرىنى ئورنىتىشتى ۋە مۇسۇلمانلار ئۈستىگە خارلىقنى ئېلىپ كەلدى.

ئەھمەد ، ئەبۇداۋۇت ، ئىبنى ئۆمەر (رەزىيەللاھۇ ئەنھۇم) دىن رىۋايەت قىلىندۇكى پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم مۇنداق دىگەن:

«ئەگەر سىلەر ئۆز دىھقانچىلىقلىرىڭلار بىلەن شۇغۇللانساڭلار، چارۋىلارنىڭ قۇيرۇقلىرىغا ئېسىلساڭلار ۋە جىھادنى تەرىك قىلساڭلار، شۈبھىسىزكى ئاللاھ تائالا سىلەرگە خارلىقنى مۇسەللەت قىلدۇ، تا ئۆز دىنىڭلارغا قايتىمىغۇچە بۇ خارلىقتىن چىقالمايسىلەر.» (ئەبۇ داۋۇد، ئىبنى ئادى، تەبرىنى ئىبنى ئومەردىن رىۋايەت قىلغان. سەھىھ)

يۇقۇرقى ھەدىسلەردىن مەلۇم بولىدىكى، ئۈممەت بېشىغا كەلگەن بۇ كىسەللىك ۋەھىن كىسەللىكدۇر. بۇ كىسەللىكنىڭ ئاقىۋىتى، نەتىجىسى خارلىقتۇر، بۈگۈنكى كۈندە يەر يۈزىدىكى ئىسلام ئۈممىتى بېشىدىن كەچۈرۈۋاتقان بۇ ئەھۋاللارنى، يۇقۇردىكى ئايەت-ھەدىسكە مۇراجەت قىلىدىغان بولساق، بۇ خارلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ بىردىن-بىر يولى. ئاللاھ يۇلىدىكى جىھادقا قايتىش، شۇ جىھادقا مۇھەببەت باغلاش، دۇنيا زىننەتلىرىنى ۋە ئۇنىڭغا بولغان مۇھەببەتلەرنى تەرىك ئىتىشتۇر.

ئاياللار جىھاد يۇلىدىن توسقۇچى تۈگۈنچە بولىدۇ ياكى شۇ جىھادقا كەلتۈرگۈچى كۈچ بولىدۇ.

گەرچە پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم جىھاد — ئۈممەتنى مۇنقەرزىدىن ئېلىپ چىقىدىغان بىردىن-بىر يول دەپ بايان قىلغان بولسىمۇ، بىز ھېلەم بۇ «يول» نىڭ قەدرىگە يېتىپ پايدىلانغىنىمىز يوق. شۇنىڭ ئۈچۈن بىز بۇ يولنىڭ تۇسۇقلىرى ۋە تۇساشقا ھەركەت قىلىۋاتقان كۈچلەرنى ياخشى مۇھاكىمە قىلىپ چىقىشىمىز زۆرۈر.

جىھاد يۇلىدىكى ئاساسىي بارچە تۇسۇقلارنى ئاللاھ سۇبھانە ۋە تائالا تەۋبە سۈرىسىنىڭ تۈۋەندىكى ئايىتىدە بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

«ئېيىقىنىكى، ئەگەر سىلەرنىڭ ئاتاڭلار، ئوغۇللىرىڭلار، قېرىنداشلىرىڭلار، خوتۇنلىرىڭلار، ئۇرۇق-تۇققانلىرىڭلار (ھەمدە ئۇلاردىن باشقىلار)، تاپقان پۇل-ماللىرىڭلار، ئاقماي قېلىشتىن قورققان تىجارىتىڭلار، ياخشى كۆرىدىغان ئۆيلىرىڭلار سۆيۈملىك بولسا (يەنى شۇلار بىلەن بولۇپ كىتىپ، ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرىگە ياردەم بەرمىسەڭلار)، ئۇ چاغدا تاكى سىلەر ئاللاھنىڭ ئەمرى كەلگۈچە كۈتىڭلار، ئاللاھ پاسىق قەۋمنى ھىدايەت قىلمايدۇ».

(سۈرە تەۋبە 24-ئايەت)

بۇلار جىھاد يۇلىدىكى ئاساسىي تۇسۇقلاردۇر. بۇلار ئىچىدىن ئىككىنچى دەرىجىلىك تۇسۇقلار ۋۇجۇتقا كىلىدۇ. مانا بۇ نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىدىن ئاللاھنىڭ مۇھەببىتىنى ئالدىغا قۇيۇش يوللىرىنى تېپىش بۈيۈكلۈك تەرەپكە قۇيۇلغان بىرىنچى قەدەمدۇر، بۇنىڭ بىلەن بىز ئاللاھقا ئۇنىڭ رەسۇلىغا ۋە جىھادقا بولغان مۇھەببىتىمىز، باشقا نەرسىلەرگە بولغان مۇھەببىتىمىزدىن يۇقۇرى بولۇشقا ئىمان كەلتۈرىمىز. ئەگەر بىز نىيەت ۋە ئەمەلدە بۇنداق نەتىجىگە ئېرىشەلىگەن بولساق، ئەلۋەتتە ئۇنى ئەمەلدە قوللىيالايمىز ۋە بۇ بىزنىڭ ھەركەتلىرىمىزدە ئاشكارا بولىدۇ. ئاللاھ، رەسۇلى ۋە ئۇنىڭ يۇلىدىكى جىھادقا بولغان مۇھەببەت بارچە ئۆتكۈنچى نەرسىلەردىن يۇقۇرى بولۇشى كىرەك دىگەن بۇ ئىتقادلا ئىسلام ئۆمىتىنىڭ پەرزەنتلىرىنى، ئىسلام ۋە مۇسۇلمانلارنى ئىززەت ۋە شەرەپكە قايتىش ئۈچۈن ئۆز ماللىرى ۋە جانلىرىنى پىدا قىلىشقا ئۈندەيدۇ. مانا شۇنىڭدىن كىيىن بىزلەر «ۋەھەن»دىن ئازات بولىمىز ۋە كاپىرلار بۇ ئۆمەتنىڭ

ئۈستىدىكى ھاكىمىيىتىدىن ئاجرايدۇ. ئۇلار بۇ ئۈممەتنىڭ كاپىرلار ھاياتىنى قانچە ياخشى كۆرسە، ئۇلار ئۆلىمىنى شۇنچە ياخشى كۆرىدىغان ئەركەكلەر بار ئىكەنلىكىنى، بۇ ئۈممەت ئىچىدە ئۆز بايلىقلىرىنى دىن يولىدا قۇربان قىلىدىغان پىداكارلار بارلىقىنى (ئەبۇ بەكر سىددىق (رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ) مانا شۇنداق يول تۇتقان ئىدى) چۈشىنىدۇ. ئۇلار بۇ ئۈممەتنىڭ جىھاد يولىدىن تۈرلۈك يوللار بىلەن باش تارتقان پەرزەنتلەردىن نارازى بولىدىغان ئانىلارنىڭ بارلىقىنى بىلىشىدۇ. ئەگەر بۇ نەرسىلەر سادىر بولسا، كاپىرلار ئىسلام بىلەن دۈشمەنلىك قىلىش ياكى ئۇلارنىڭ قارشىسىغا جەڭ قىلىشتىن ئالدىن مىڭ مەرتە ئويلاپ كۆرۈشكە مەجبۇر بولىشىدۇر.

بىز بۇ كىتاپچىدا جىھاد يولىغا توسقۇنلۇق قىلغان بارچە سەۋەپلەرنى كۆرۈپ چىقماقچى ئەمەسمىز. بىز بۇلار ئىچىدە ئۈممەت بۈگۈنكى كۈندە باشقا ئامىللارغا قارىغاندا تىزراق يۇقۇتۇش لازىم بولغان تۇسۇقلارنى مۇھاكىمە قىلماقچىمىز. ئاياللارنىڭ بۇ يولدا توسقۇنلۇق قىلىشىنى قىسقا يۇسۇندا بايان قىلىش بىلەن كۇپايىلىنىمىز. ئاۋال بىز ئاياللارغا مۇراجات قىلىمىز ھەمدە ئۇلارغا جىھاد ۋە ئىسلام غەلىبىسى يولىدا جىددى تۇسۇق بولۇشى مۇمكىن بولغان ئامىل ئىكەنلىكىنىڭ خەۋىرىنى بىرىمىز. شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئۇلار، ئەگەر ئۆز ۋەزىپىلىرىنى سەمىمىيەت بىلەن ئادا قىلسا ۋە بۇ يولدا قەھرىمانلىق كۆرسىتەلسە، ئىسلامنىڭ غەلىبىسىنى تەمىنلىگۈچى ئاساسىي ئامىللاردىن بىرىگە ئايلىنىشىنى بىلدۈرمەكچىمىز. بىز ئاياللارغا ئىسلام غەلىبىسىنى يېقىنلاشتۇرۇشقا سەۋەپ بولىدىغان ۋە ئۇلارغا ئۆرنەك-نەمۇنە بولىدىغان تارىختىن بىر-نەچچە مىساللارنى كەلتۈرمەكچىمىز.

بىزنىڭ بۇ كىتاپچىدا بىۋاسىتە ئاياللارغا قارىتا مۇراجات قىلىشىمىزنىڭ سەۋەبى ، ئەگەر ئۇلار ئۆزلىرىگە يۈكلەنگەن ۋەزىپىلەرنى توغرا ۋە تۇلۇقى بىلەن ئادا قىلالسا ، ئۇلار ئۆز جۈپتى-ھالالى ئۈچۈن ھەقىقىي ياردەمچىلەرگە ئايلىنالايدۇ ، ئەگەر ئۇلار بۇنىڭغا قارشىلىق كۆرسەتسە ، ئۇ ۋاقىتتا ئۇلار بۇ يولدىكى ئەڭ چوڭ تۇسۇققا ئايلىنىدۇ.

دىمەك ، ئايال كىشى ئەر كىشى ئۈچۈن ، ئۇنىڭ ئەۋلاتلىرىنى تا چوڭ بولغۇچە ساقلىغۇچى بىر بۆشۈك ، ئارام بېغىشلىغۇچى بىر ۋاستىدۇر ، شۇنىڭ ئۈچۈن بىزگە ئۇلارنى ئىسلام قارشىسىغا چىققان ۋە كۈرەش قىلىۋاتقان تۈرلىك خۇداسىز تۈزۈملەر قارشىسىغا ئېلىپ بېرىلغان مۇقەددەس كۈرەشتە مۇھىم رول ئوينايدىغانلىقىنى ئۇلارغا چۈشەندۈرىشىمىز ۋە بۇ ساھەدە ئۇلارغا مۇراجەت قىلىشىمىز لازىم بولىدۇ. ئەگەر ئاياللار بۇ كۈرەشكە قاتناشماي بەلكى بۇ يولدىكى كۈرەشكە قارشىلىق قىلسا ، روھىيەتنىڭ چۈشىشىگە سەۋەپ بولسا ، بۇ مەغلۇبىيەتنىڭ بىر ئامىلىدۇر ، بۈگۈنكى كۈندە ئىسلام ئۆمىتىنىڭ ئۈستىگە چۈشكەن مەغلۇبىيەت سەۋەپلىرىدىن بىرى شۇدۇر. ئىسلام پۈتۈن تارىخى داۋامىدا ، ئەگەر ئاياللار ئۆز ۋەزىپىلىرىنى تۇلۇق بىجىرىمىگەندە ، ماددى ۋە مەنىۋى جەھەتتە ئۈستۈن بولغان كاپىر تۈزۈملەر ئۈستىدىن غەلبە قازىنالماس ئىدى. بەلكى ئاياللار ئۆز جۈپتى-ھالالى جىھادقا كەتكەن بولسا ، ئۆز پەرزەنتلىرىنى بۇ يولدا تەربىيەلەيدۇ ، ئۇلار جۈپتى-ھالالىنىڭ ئىززىتى ۋە ماللىرىنى يۈكلىرىگە تۇلۇق ئالىدۇ ، ئۇلار بۇ يولدا سەبىر قىلىدۇ. پەرزەنتلىرى ھەتتا ئەللىرىگە بۇ يولدا سەبىر قىلىشنى تەلىم بېرىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن تا بىزنىڭ دەۋرىمىزگىچە «ھەر بىر ئەركەك ئارقىسىدا بىر ئايال تۇرۇپتۇ» دىگەن ماقال-تەمسىل يېتىپ كەلدى. بۈگۈنكى

كۈندە بىز بۇ ماقال-تەمسىلنى مۇسۇلمانلار ئۈچۈن «ھەر بىر مۇجاھىد ئارقىسىدا بىر ئايال تۇرۇپتۇ» دەپ قارايمىز. ئەگەر ئايال كىشى ئۆز ۋەزىپىسىنى يەلكىسىگە ئالسا، ھەقىقەتەن رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم سۈپەتلىگەن سۈپەتكە لايىق بۇلالايدۇ. ئۆمەر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمدىن: «ئەي ئاللاھنىڭ رەسۇلى بىز قانداق ئاياللارنى ئېلىشىمىز كىرەك؟» - دەپ سورىغاندا، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «سىلەرنىڭ ھەر بىرىڭلار دىن ئىشلىرىدا ياردەم بىرلەيدىغان. ھەر نەرسىنى چۈشۈنىدىغان، شۈكۈر قىلغۇچى قەلىپ ۋە ئايالنى ئالسۇن» - دىدى. (ئەھمەد ۋە تىرمىزى رىۋايىتى)

لىكىن بۈگۈنكى كۈندىكى ئاياللار ۋە ئۇلارنىڭ ھاياتىتىكى بولغان تاللىشى ھەققىدە نېمىمۇ دىيەلەيمىز؟ ئۇلار ئۆز ئەزىزلىرى ئۈچۈن دىن يولىدا ياردەمچى بولالىغانمۇ؟ ئۇمۇمەن ئۇلار ئىسلام ۋە كۆپۈر ئوتتۇرىسىدىكى بولۇۋاتقان كۈرەش ھەققىدە قانچىلىك چۈشەنچىگە ئىگە؟ ئۇلار خۇداسىزلىق ھۆكۈم سۈرگەن جەمىيەت ۋە دۆلەتلەر ھەققىدە بىرەر مەلۇماتقا ئىگىمۇ؟ ياكى پەلەستىندىن باشقا جايلاردىكى مۇسۇلمانلارنىڭ ئەھۋالىدىن خەۋەردارمۇ؟ ئاددى قىلىپ ئېيتىدىغان بولساق، ئۇلار بۇنداق نەرسىلەردىن يىراقتا قالماقتا. ئۇلار بۈگۈنكى كۈندە مودا ۋە قانداق ئۇسۇلدا كىيىم كىيىش ئارقىسىدىن يۈگۈرمەكتە. ئۇلارنىڭ پىكىرلىرى تىجارەت ۋە بىكارچى نەرسىلەر بىلەن بەنتتۇر. مىڭ ئەپسۇسكى، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ھارام قىلىنغان ئەمەللەرگە غەرق بولغان ۋە ئۆمىمەتنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ ئۇنى نابۇت قىلىدىغان ئىسلام دۈشمەنلىرى ۋە مۇناپىقلار قولىدا بىر ئەسۋاپقا ئايلانغان. بىز ئاياللاردىن ئۆمىمەت يۈكسىلىش ھەرىكىتىگە

قاتنىشىشنى كۈتمەكتىمىز ۋە شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئۇلارنى ئىسلامنى نابۇت قىلىشتىن توختۇتۇش يولىدا كۈرەش قىلماقتىمىز ، ئاياللارنى تىزلىك بىلەن «ئازات» قىلىشقا ئۇرىنىۋاتىدۇ ، ئەگەر ئۇلار ئاياللارنى بۇزالىسا ، ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكىلىرىنى بۇزۇشقا كۆزى يىتىدۇ. ئۇلار ئاياللاردىن ، تاشلانغان شۇئارلارنى چۈشەنمىگەن ، بىلمەي تۇرۇپ ئۇنىڭغا ئىشەنگەن ھالەتلەردە ، ئەڭ يامان كۆرۈنۈشتە پايدىلىنىشتى. كۈچ-قۇدرەت پەقەت ئاللاھقا مەنسۇپ!!!

ئەي سىڭلىم ، ئەگەر سەن بۇ كۈرەشكە ئىشتىراك قىلمىغان بولساڭ ، شۇنىڭ ئۈزى يېرىم مەغلۇبىيەتتۇر ، چۈنكى ئەركەكلەر بۇ يولدا ھەركەت قىلىشىۋاتىدۇ. گەپ شۇكى ، ئەگەر سەن بۇ كۈرەشكە ۋە ئۇنىڭغا بولغان تەييارلىقلارغا كىرىشمەيدىغا بولساڭ ، بۇ ۋاقىتتا پۈتۈن ئۈمەت بۇ كۈرەشكە ئىشتىراك قىلمايدۇ!

بۇ كۈرەش ئۈچۈن ئۆسمۈرلەرنى كىم تەربىيلەيدۇ؟ بۇ جەڭ بۇ كۈرەشلەردە ئەركەكلەرنىڭ ئارقىسىدا كىم تۇرىدۇ؟ ئۆزىدىن كىيىن كۈرەشنى داۋام قىلىدىغان ، يىڭى نەسلىنى ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ئانىلارنى كىم تەربىيلەيدۇ؟ بۇنداق سۇئاللارغا بولىدىغان جاۋاپلار ئارقىسىدىن بىر قانچە سۇئاللار ۋۇجۇتقا كىلىدۇ ، لىكىن بۇ يەردىكى مۇھىم نەرسە شۇكى ، ئايال كىشى بۇ كۈرەشنىڭ ئاساسىي ئىشتىراكچىلىرى شۇنىڭ ئۈچۈن ئاياللار تۇلۇق ئىمكانىيىتى بىلەن بۇ كۈرەشكە قاتنىشىشى كىرەك. ئەلۋەتتە بۇ سۆزلەرنى دىيىشتىكى مەقسەت ، ئۇلارنىڭ بىۋاستە جەڭگە قاتنىشىشى ئەمەس ، بەلكى ئۇلارنىڭ بۇ كۈرەشتە ئىرىشىدىغان غەلبە ۋە سابىت-قەدەملىكنىڭ ئاساسى ئامىل ئىكەنلىكىنى تەكىتلەشتۇر.

شۇنىڭ ئۈچۈن ئەي مۇسلىمە سىڭلىم، سىنىڭ بۇ يولدىكى ۋەزىپەڭ، ئۈزۈك ئويلىغاندىنمۇ بەكراق مۇھىم ئىكەنلىكىنى چۈشۈنىشكە كىرەك. بۈگۈنكى كۈندە ئىسلام مەغلۇبىيىتىگە بولغان مەسئۇلىيەتنىڭ بىر قىسمى ساڭا مۇناسىۋەتلىكتۇر. ئەگەر سەن ئۆز ۋەزىپەڭنى تۇلۇق ئادا قىلغان بولساڭ، ئۈممەت بۇنداق خار ھالەتتە قالمىغان بولاتتى. بەلكى سەن، نىمە ئۈچۈن بۇ نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىگە مەن مەسئۇل بولىمەن، دىيىشكە مۇمكىن. ئۇ ھالدا بىز ساڭا، سەن بىجىرىمىگەن ۋەزىپە مۇھىمدۇر، دەپ جاۋاپ بىرىمىز. ئۇ ۋەزىپىنى بىجىرمەسلىك بىلەن باشقىلىرى ئۆز ئەھمىيىتىنى يۇقىتىدۇ. ھالبۇكى گۈدەك سىنىڭ قۇلۇڭدا تەربىيە تاپىدۇ، بەلكىم ئۇ ئازراق چوڭ بولغاندىن كىيىن، ساڭا بولغان مۇھەببىتى بىلەن، پەقەت سىنىڭ نەپسى-خاھىشىڭنى چۈشىنىدۇ. ئەگەر سەن ئۇنىڭ كىچىكلىكىدىن ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ رەسۇلى بىلەن ئاللاھ يۇلىدىكى جىھادنىڭ مۇھەببىتىنى قەلبىگە سالمىساڭ ئۇ چوڭ بولغاندىن كىيىن، قەلبىلىرىگە بۇ چۈشەنچىلەرنى سېلىش ئىنتايىن مۇشكۈلدۇر. سىنىڭ قۇلۇڭدا نۇرغۇن ئىمكانىيەت تۇرۇپتۇ، سەن بۇ يەردە ئۆز ۋەزىپەڭنى بىجىرگەن، شۇندىلا ئون يىللار ئۆتۈشى بىلەن، ئاللاھ خالىسا ئەلۋەتتە ئۇنىڭ نەتىجىسىنى كۆرسەن!

خۇداسىزىلار جەمىيىتى بىلەن ئىسلام ئوتتۇرىسىدىكى چوڭ كۈرەش، بولۇپمۇ بۈگۈنكى كۈندە ئامېرىكا باشچىلىقىدىكى پۈتۈن دۇنيا سەلبىيلىرى ئىسلام ۋە مۇسۇلمانلارغا قارشى ئېلىپ بارغان بىر-قانچە مىسالنى كەلتۈرمەكچىمەن. بىز بۇ يەردە نەمۇنە سۈپىتىدە كەلتۈرمەكچى بولغان ۋەقەلەر، مۇسۇلمانلار ھاياتىنىڭ بىر قىسمى خالاس. بۇ پەقەتلا قەھرىمانلارنىڭ ئانىسى، سىڭلىسى ياكى ئايالىنىڭ يارقىن كۆرىنىشى

خالاس. ئەگەر بۈگۈنكى زامانمىزدىكى مۇسۇلمانلاردا بىرىنچى ئەۋلاد مۇسۇلمانلارغا ئوخشاش ئۆزىنى پىدا قىلىش، ساداقەت، دىنغا بولغان مۇھەببەت كەبى سۈپەتلەر بولسا ئىدى، ئەلۋەتتە ئاللاھنىڭ ئىزى بىلەن ئىسلام غەلبە قىلغان بولاتتى.

بۇ ئۈمىمەتنىڭ توغرا يولىدىكى ئەجدادلىرى ئارىسىدىكى مۇجاھىدە-

مۇسلىمەلەر ھاياتىدىن نەمۇنىلەر:

قەدىرلىك سىڭلىم! تۆۋەندىكى مىساللارنى كەلتۈرۈشتىكى مەقسىتىم: سىنىڭ توغرا يولىدىكى ئەجداتلىرىڭ دەۋرىدىكى ئاياللارنىڭ ماقامىغا يېتىشكە ۋە ئۇلارنىڭ دىندا قىلغان ياخشىلىقلىرىنى سىنىڭمۇ قىلىشىڭ ئۈچۈندۇر. قانداقتۇر مودا، ياكى ئۆز تىنىنى سېتىۋاتقان پاكىز ۋە ياكى پىتىنچىلەر سەن ئۈچۈن ئۆرنەك ئەمەس، بەلكى سەن ئۈچۈن ھەقىقىي ئۆرنەك بولىدىغان ئەنە شۇ مۇجاھىدەلەردۇر.

ئەگەر سەن كىملىكىڭنى بىلمەكچى بولساڭ، كىمىدىن ئۆرنەك ئېلىۋاتقىنىڭغا قارا. ئەگەر سەن ئۈمىمەتنىڭ ئەھۋالىنى بىلمەكچى بولساڭ، ئۈمىمەت ئاياللىرىنىڭ كىمىدىن ئۆرنەك ئېلىۋاتقانلىقىغا قارا. ئەگەر ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئەجداتلىرىدا ئۆتكەن تەقۋادار، مۇخلىسە، سەبىرلىك ۋە ئىبادەتتە قاتتىق بولغان مۇجاھىدە ئاياللاردىن ئۆرنەك ئالغان بولسا، بىلگىنىكى بۇ ئۈمىمەت ئەلۋەتتە غەلبە قىلدۇ. لېكىن ئۇلار ئاداشقان كاپىر، زالالەتتىكى يالغانچىلارغا، دىنسىزلىققا مايىل بولۇۋاتقانلارغا ئەگىشىۋاتقان بولسا، بىلگىنىكى ئۈمىمەت مەغلۇپ بولىدۇ. بۇ بۈگۈنكى كۈندە بىز گۇۋاھ بولۇپ تۇرغان ھالەتتۇر. ئاللاھتىن بىزنى كەچۈرىشىنى ۋە تەۋبىلىرىمىزنى قوبۇل قىلىشىنى سۇرايمىز.

ئىسلامنىڭ ئاۋالقى ۋاقىتلىرىدا مۇسلىمە ئاياللارنىڭ جەڭ مەيدانىدا بولۇشى ئەركەكلەرنىڭ كەملىكىدىن ئەمەس ئىدى ، بەلكى ئاللاھ يولىدا ئۆزىنى قۇربان قىلىش ئارقىلىق ئەجىرگە ئېرىشىش ئۈچۈن ئىدى. بۇنى بىز ئىمام ئەھمەد ، ھەشەرەجە ئىبنى زىياد ئەل-ئەشجەئىي مۇمسىدىن رىۋايەت قىلغان ھەدىسىدىن كۆرىۋالساق بولىدۇ. مۇمسى ئېيتىدۇكى: «مەن ئالتە ئايال بىلەن بىرگە ، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بىلەن ، خەيبەر كۈنى جەڭگە چىقتىم. رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئاياللارنىڭ (قۇشۇن) سېپىدە بارلىقىنى ئاڭلاپ. بىزنىڭ ئارقىمىزدىن ئادەم ئەۋەتىپ سورىدى: «سىلەرنى نېمە چىقىشقا مەجبۇر قىلدى؟» بىز: «ئوق تۇشۇپ بېرىش ، كىشىلەرنى سۇ بىلەن تەمىنلەش ، ياردانلارنى داۋالاش ، ئۇلارغا قاراش ۋە ئاللاھ يولىدا ياردەم بېرىش ئۈچۈن چىقتۇق» - دىدۇق. رەسۇلىللاھ: «ئۇنداق بولسا بېرىڭلار» - دىدى. ئاللاھ بىزگە غەلىبىنى بەرگەندە ، ئاللاھنىڭ رەسۇلى بىزگە غەنىمەتتىن ئۆلۈش بەردى. «شۇ ۋاقىتتا مەن سورىدىم: «ئى مۇما ، سىلەرگە نېمە بەرگەن ئىدى» مۇمام: «خورما بەرگەن ئىدى» - دەپ جاۋاپ بەردى.

ئاياللارنىڭ جىھادقا ۋە پىدائىيلىققا بولغان مۇھەببىتى ، ئۇلارنى بىۋاسىتە جەڭ مەيدانىغا چىقىشقا ئۈندىگەن ئىدى. شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇلار رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمدىن ئىجازەت سورىغان ئىدى. ئائىشە رەزىيەللاھۇ ئەنھادىن رىۋايەت قىلىنىدۇكى ، ئائىشە ئانىمىز پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمدىن سورىدى: «ئى ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى بىزمۇ سىز بىلەن بىرگە جىھادقا چىقمايمىزمۇ؟ مەن قۇرئاندا

جىھادتىن كاتتىراق ئەمەلنى كۆرمىدىم.» رەسۇلىللاھ: « سىلەرگە ئاللاھنىڭ بەيتىنى ھەج قىلىشتىنمۇ ئارتۇق جىھاد يوق» -دىدى. (نيسائى رىۋايىتى)

بۇخارىي رىۋايىتىدە: «ئۇلار جەڭ بولمايدىغان جىھادقا قاتنىشىشى لازىم. بۇ چوڭ ۋە كىچىك ھەجدۇر» -دىدى.

شۇ دەۋىردىكى ئاياللارنىڭ دىنىغا بولغان مۇھەببىتىدىن ، جىھادنىڭ ئۆزلىرى ئۈچۈن پەرز بولۇشىنى نەقەدەر ئارزۇ قىلىدىغانلىقىنى كۆرۈۋالالايمىز. ئەمما بۈگۈنكى كۈندىكى ئاياللار ، {كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ} «سىلەرگە جىھاد پەرز قىلىندى.» دىگەن ئايەت ئۆمۈمەن نازىل بولمىغان بولسا دەپ ئارزۇ قىلىدۇ. بولۇپمۇ ئوغلى ، ئاتىسى ، ئېرى بۇ دىننى ھىمايە قىلىش ئۈچۈن ئاللاھنىڭ نىداسىغا لەببەي ، دەپ جاۋاب بېرىپ ، بۇ يولغا ئاتلانغان بولسا. بۇرۇنقى ئاياللار بىلەن بۈگۈنكى ئاياللار ئارىسىدا ئاسمان-زېمىن پەرق بارلىقىنى ھېس قىلىمىز. بۇ پەرق بۈگۈنكى ئۆمۈمەتنىڭ ئەھۋالىنى يۈكسەك ئۆز ئەكسىنى تاپتى. بۇرۇنقى ئاياللار پەرزەنتلىرىنى دۇنياغا شۇنداق تەربىيەلەيدۇكى ، ئۇلار خۇداسىزىلار دۇنياسىنى بۇغۇزىدىن سىقار ئىدى. بۈگۈنكى كۈن ئاياللىرى شۇنداق ئەركەكلەرنى تەربىيەلەيدۇكى ، ئۇلار مالغا ، تاشقا ، دەرەخلەرگە ، بۇتلارغا ، ئىبادەت قىلىۋاتقانلارغا خىزمەت قىلىۋاتىدۇ. كاپىرلار ئۇلارنى بۇغۇزىدىن سىققان ۋە خارلىغان ھالدا جىزىيە تۆلەشكە مەجبۇر قىلماقتا. بارچە كۈچ-قۇۋۋەت ئاللاھقا خاستۇر!

شۇنىڭ ئۈچۈن قەدىرلىك سىڭلىم ، ئۆزىڭنىڭ ھەر-بىر قىلىۋاتقان ئەمەللىرىڭ ھەققىدە بىر ئويلاپ كۆر.

بىز ساڭا تۇنۇتماقچى بولغان بىرىنچى نەمۇنىلىك ، بۈيۈك ئايال — ئۇممۇ ئەممار نەسبە بىنتى كەئب ئەل-ئەنسارىيەدۇر ، بۇ ئايالنىڭ قەدرى مىڭلارچە ئەركەكلەرگە باراۋەر كىلدۇ. ئەگەر بۇ ئايال قىلغان ئىشلارنىڭ ئوندىن بىرىنى بۈگۈنكى كۈندىكى ئاياللار قىلغان بولسا ئىدى ، بىز بۈگۈنكى كۈندىكى مۇقەددىساتلىرىمىزنى قولدىن بەرمىگەن بۇلار ئىدۇق.

ئۇنىڭ ھاياتى تارىخى «بۈيۈك ئىنسانلار ھاياتىدىن» دىگەن كىتاپتا تۈۋەندىكىدەك كەلتۈرۈلگەن: «ئۇممۇ ئەممار ، ئەقەبەدە قەسەمىياد قىلغاندا ئۇلار بىلەن بىرگە بولغان ، ئۇھۇد ، ھۇدەيبىيە ، ھۈنەين ۋە يەمەن جەڭلىرىگە قاتناشقان. ئۇ جەڭلەرگە قاتناشقان ، قەھرىمانلىق كۆرسەتكەن ۋە بۇ يولدا بىر قولىدىن ئاجرىغان. » ۋاقىدىنىڭ دېيىشىچە ، ئۇ ئوھۇتتا ئىرى ۋە ئىككى ئوغلى بىلەن جەڭگە قاتناشقان ۋە قاتتىق ئىمتىھانلارنى باشتىن كەچۈرگەن. بۇ جەڭدە ئون ئىككى يىرى جاراھەتلەنگەن. زۇمرە بىن سەئىد ئەل-مەزىنى ئوھۇتقا قاتناشقان بوۋىسىدىن رىۋايەت قىلىپ ئېيتىدۇ: «مەن رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ: «بۈگۈن نەسبە بىنتى كەئبىنىڭ دەرىجىسى مانا بۇنداق ، مانا مۇنداق دەرىجىدەدۇر» -دىگەنلىكىنى ئاڭلىدىم. ئۇنى ئۆز كۆڭلىكىنى تۇتقان ھالەتتە قاتتىق ، پىداكارلىق بىلەن جەڭ قىلىۋاتقان ھالەتتە كۆردى. ئۇنىڭ بۇ جەڭدە ئون ئۈچ يىرى جاراھەتلەندى. ئۆزى بۇ ھەقتە ھىكايە قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: «ئىبنى قەممىنىڭ ئۆز قىلىچىنى كۆتۈرگەن ھالەتتە ، مىنىڭ يەلكەمگە زەربە بىلەن ئۇرۇۋاتقىنى ھازىرغىچە كۆز ئالدىمدا تۇرۇپتۇ.» ئۇ بۇ جەڭدە قاتتىق يارالانغانلىق سەۋەپ ، بىر يىلغىچە داۋالىنىشقا مەجبۇر بولدى. بۇ جەڭدە نەسبە رەزىيەللاھۇ ئەنھا ، ئۆز كىيىمىنى

تارتىپ باغلىغان بولسىمۇ ، قان توختىماي ئېقىپ تۇرار ئىدى . ئۇ ھىكايە قىلىپ مۇنداق دەيدۇ : « مەن ئادەملەر ئىچىدە ئاللاھنىڭ رەسۇلىنى ئىزدەۋاتاتتىم ۋە رەسۇللىلاھنى ئون كىشىنىڭ ئارىسىدا كۆردىم . مەن ، ئىرىم ۋە ئىككى ئوغلۇم شۇ ئادەملەرنىڭ ئىچىدە ئىدۇق . كىشىلەر بۇ گۇرۇھتىن قېچىشقا باشلىدى . مېنىڭ قالقىنىم يوق ئىدى ، شۇ ۋاقىتتا رەسۇللىلاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بىر قالقانلىق كىشىنىڭ قېچىۋاتقىنىنى كۆردىدە ، ئۇنىڭغا : « جەڭ قىلىۋاتقانلارغا قالقىنىڭنى تاشلاپ كەت » - دىدى . ئۇ قالقانى يەرگە تاشلىدى ۋە مەن ئۇنى ئالدىم . ئۇنىڭ بىلەن رەسۇللىلاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنى ھىمايە قىلىشقا باشلىدىم . لېكىن ئاتلىقلار سېپىمىزنى بۇزۇپ تاشلىدى . ئەگەردە ئۇلار پىيادە بولغان بولسا ، ئاللاننىڭ ئىزى بىلەن ، ئەلۋەتتە ئۇلارنى يەڭگەن بولار ئىدۇق . بىر ئاتلىق ماڭا زەربە بىرىش ئۈچۈن قىلىچنى كۆتۈرۈپ كەلدى ، شۇ ۋاقىتتا مەن ئۇنىڭ ئېتىنىڭ ئارقا يەلكىسىگە زەربە بەردىم ، ئۇ ئاتتىن يىقىلدى . شۇ چاغدا رەسۇللىلاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم : « ئى ! ئۇمۇ ئەمبارنىڭ ئوغلى ، ئاناڭغا قارا ، ئاناڭغا قارا ! » - دىدى . ئۇ ماڭا دۈشمەننى ئۆلتۈرۈشىمگە ياردەم بەردى ۋە مۇشرىكنى ئۆلتۈردىم . »

ئابدۇللاھ ئىبنى زىياد (ئۇمۇ ئەمبارنىڭ ئوغلى) ھىكايە قىلىپ مۇنداق دەيدۇ : « ئۇ كۈنى ئانام كۆپلەپ جاراھەتلەنگەن ئىدى ۋە ئۇنىڭدىن قان ئېقىپ تۇرار ئىدى » رەسۇللىلاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم : « جاراھەتلىرىڭنى تاڭ ! » - دىدى . ئانام ھىكايە قىلىپ دەيدۇكى : مەن جاراھەتلىرىمنى تېڭىۋاتاتتىم ، رەسۇللىلاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم مېنىڭ ئالدىمدا تۇردى . « ئوغلۇم بىزنى ھىمايە قىلىپ جەڭ قىلدى . »

رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «ئى ئۆمۈم ئەممار سەن بېشىڭدىن كەچۈرگەن كەچمىشنى كىممۇ بېشىدىن كەچۈرەلەيدۇ» -دىدى. شۇ ۋاقىتتا مېنىڭ ئوغلۇمغا زەربە بەرگەن دۈشمەن ئالدىمدا پەيدا بولدى ، ئاللاھنىڭ رەسۇلى: «بۇ شىننىڭ ئوغلۇڭنى جاراھەتلەندۈرگەن كىشى» -دىدى. شۇ ۋاقىتتا مەن ئەپچىللىك بىلەن تىزغا زەربە بەردىم ، ئۇ ئاقساپ قالدى. رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئۇنى كۆرۈپ شۇنداق تەبەسسۇم قىلدىكى ، ھەتتا چىشلىرىنىڭ ئېقى كۆرۈنۈپ كەتتى. كىيىن بىز بىرلىكتە دۈشمەنگە تاشلاندىق ۋە ئۇنى ئۆلتۈردۇق. رەسۇلىللاھ: «ئۇلار ئۈستىدىن ساڭا غەلبە بەرگەن ئاللاھقا ھەمدۇ-سانالار بولسۇن» -دىدى.

ئابدۇللاھ ئىبنى زىياد رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ يەنە ھىكايە قىلىپ دەيدۇكى: «مەن ئوھۇد جېڭىغا قاتناشقان ، كىشىلەر رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنى تاشلاپ قېچىشقان ۋاقىتتا ، مەن ۋە ئانام رەسۇلىللاھقا يېقىنلاشتۇق ، شۇ ۋاقىتتا ئۇ زات: «ئۆمۈم ئەممارنىڭ ئوغلۇمۇ سەن؟» -دىدى. مەن: «ھەئە» -دەپ جاۋاپ بەردىم ، رەسۇلىللاھ: «ئۇلارغا قارىتىپ ئات !» -دىدى ، مەن ئاتنىڭ ئۈستىدىكى دۈشمەنگە قارىتىپ تاش ئاتتىم ، تاش ئاتنىڭ كۆزىگە تەگدى ، ئات ئۆزىنىڭ ئاتلىقىغا قارىماي يىقىلدى ، مەن ئۇنى تاشلار بىلەن ئۇرۇشقا باشلىدىم ، شۇ چاغدا ئاللاھنىڭ رەسۇلى تەبەسسۇم قىلدى. رەسۇلىللاھ ئانامنىڭ ئۈستىدىكى جاراھەتلەرنى كۆرۈپ: «ئاناڭغا قارا ، ئاناڭغا ! ئۇنىڭ جاراھەتلىرىنى تاڭ ! ئى ئاللاھ ئۇلارنى جەننەتتە مەن بىلەن شىرىك قىل!» -دىدى. مەن: «بۇ دۇنيادا ماڭا قانداق مۇسبەت يىتىشنىڭ ئەھمىيىتى يوق!» - دىدىم.

مۇھەممەد ئىبنى يەھيا ئىبنى ھىببان دەيدۇ: «ئۇممۇ ئەمىيارنىڭ ئوھۇد جېڭىدا 12 يىرى جاراھەتلەنگەن ۋە يەمامە جېڭىدا بىر قۇلىدىن ئايرىلغان. ئۇنىڭدىن باشقا يەمامە جېڭىدا 11 يىرى جاراھەتلەنگەن. شۇنداق يارىدار ھالەتتە مەدىنىگە قايتىۋاتقىنىنى مۇئەمىنلەرنىڭ خەلىپىسى ئەبۇ بەكرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ كۆردى، ئۇنىڭ ئەھۋالىنى سورىدى، ئۇنى زىيارەت قىلىش ئۈچۈن باردى، ئۇنىڭ ئوغلى ھەبىب ئىبنى زىيادنى مۇسەيلىمە كازىپ پارچە-پارچە قىلىۋاتقان ئىدى. ئۇنىڭ ئىككىنچى ئوغلى ئابدۇللاھ ئىبنى زىياد رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ مۇسەيلىمە كازىپنى ئۆز قىلىچى بىلەن ئۆلتۈرگەن. ئابدۇللاھ ئىبنى زىياد ئەلھەرى جېڭىدا شاھادەتكە ئىرىشكەن.»

«سەفەت ئەس-سەفۋە» دىگەن كىتاپتا ئۇ ھەققىدە تۆۋەندىكىلەر ھىكايە قىلىنغان: «ئۆمەر ئىبنى خەتتاب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلىپ، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم مۇنداق دىگەن: «ئوھۇد كۈنى مەن ئوڭغا، سولغا ۋە قايسى تەرەپكە قارىسام ئۇنىڭ جەڭ قىلىۋاتقىنىنى ۋە مەنى ھىمايە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرەتتىم.»

«ئەل-ئىسابە» دىگەن كىتاپتا ئۇممۇ ئەمىيار رەزىيەللاھۇ ئەنھا توغۇرلۇق مۇنداق كىلدۇ، «نەسبە بىننى كەئبە، ئوغلى ھەبىب ئىبنى زىيادنىڭ مۇسەيلىمە كازىپنىڭ قولىدا ئۆلتۈرۈلگەنلىك خەۋىرى كەلگەندە، بۇ قەتئىيلىق جەڭدە يا ئۆزى شەھىد بولۇشقا ياكى مۇسەيلىمە كازىپنى ئۆلتۈرۈشكە قەسەم ئىچتى ۋە يەمامە جېڭىغا قاتناشتى ۋە بىر قۇلىدىن ئايرىلدى.»

ئىبنى ھىشام ئېيتىدۇ: «ئوھۇد جېڭىغا ئەمبارنىڭ ئانىسى نەسبە بىنتى كەئب قاتناشقان. سەئىد ئىبنى ئەبۇ زىياد ، ئۇمۇ سەئىد بىنتى ئىبن-رەبئەدىن رىۋايەت قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: «مەن ئۇمۇ ئەمبارنىڭ ئالدىغا باردىم ۋە ئېيتتىمكى: «ھەدە ، ماڭا ئۆز تارىخىڭىزنى ئېيتىپ بىرىڭ !»

ئۇ ماڭا تۆۋەندىكىلەرنى ئېيتىپ بەردى: «مەن بولاۋاتقان ۋەقەلەرنى كۆرۈپ ، ئەتتىگەن چىقتىم. قۇلۇمدا سۇ تولدۇرۇلغان قاچا بار ئىدى. ساھابىلار ئارىسىدا تۇرغان رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ئالدىغىچە باردىم. مۇسۇلمانلار غەلىبىگە يېقىنلىشىپ قالغان ئىدى. مۇسۇلمانلار مەغلۇبىيەتكە ئۇچرىغان چاغدا ، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە قۇشۇلدىم. مۇشرىكلارنى قىلىچ بىلەن چېپىپ ۋە كاماندىن ئوق ئېتىشقا باشلىدىم. جەڭنى پەقەت جاراھەتلەنگەندىن كىيىن توختاتتىم.»

مەن ئۇنىڭ يەلكىسىدىكى ئېغىر جاراھەت ئورنىنى كۆرۈپ سورىدىم: «سەئىد كىم جاراھەتلەندۈردى؟» ئېيتتىكى: «ئىبنى قەيس ، ئۇنىڭغا ئاللاھنىڭ لەنتى بولسۇن ! مۇشرىكلار پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە يېقىنلىشىپ كەلگەندە ، ئۇ: «ماڭا مۇھەممەدنى كۆرسىتىڭلار ، ئۇ مەندىن قۇتۇلالمايدۇ» -دىدى. پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئەتراپىدا مۇستەھكەم تۇرغان مۇسئەپ ئىبنى ئۇمەير ۋە باشقا ساھابىلار بىلەن ئۇنىڭ يۇلىنى تۇسۇپ چىقتۇق. ئۇ ماڭا قاراپ زەربە بەردى ، مەن ئۇنىڭغا بىر-نەچچە زەربە بىلەن جاۋاپ قايتۇردىم. لىكىن بۇ ئاللاھنىڭ دۈشمىنى ئىككى قات ساۋۇت كىرگەن ئىدى.»

بۇ مۇجاھىدە ئايال ، قەھرىمان ئۇمۇمۇ ئەمباردۇر. ھەقىقەتەن ئۇ بېشىدىن كەچۈرگەن ئىمتىھانلارنى كىمۇمۇ كۆتۈرەلەيدۇ ؟ ئۇ پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئالدىدا تۇرۇپ كۆرسەتكەن سەبىرىنى ، ئاياللار ئەمەس ھەتتا ئەركەكلەرمۇ كۆرسىتەلمەيدۇ ، لىكىن سەن قەدىرلىك سىڭلىم ، ئەگەر شۇ ساھابە ئايالنىڭ سەبىرىنى ، شىجائىتىنى ، ۋە ئاللاھ يولىدا بەرگەن قۇربانلىقىدىن ئۆرنەك ئالالساڭ ، ئاللاھنىڭ پەزلى بىلەن ئىنتايىن كۆپ مۇۋەپپىقىيەتلەرگە ئىرىشەلەيسەن.

بىز ساڭا ئاللاھنىڭ دىنىغا ياردەم بېرىشتە ، ئۆزىنىڭ كۈچلۈك روھىيىتىنى كۆرسىتەلگەن يەنە بىر ئايالنى نەمۇنە سۈپىتىدە كەلتۈرىمىز. ئۇ جەڭ مەيدانىدا ئەركەكلەرگە روبرو كىلىشكە جۈرئەت قىلغان ئايال ئىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئاللاھنىڭ دىنىغا بولغان مۇھەببەت ۋە ئىسلامنىڭ غەلىبىسىگە بولغان قىزىقىش ئىدى. بۇ نەمۇنىلىك ئايال . ئۇمۇمۇ سالىمدۇر. «ساھابىلار ھاياتى» دىگەن كىتاپتا ، ئۇمۇمۇ سالىمنىڭ ئاللاھنىڭ دىنىغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن ھۈنەين جېڭىغا قاتناشقانلىقى رىۋايەت قىلىندۇ. ئۇنىڭ بىر خەنجىرى بار ئىدى. ئەبۇ تەلھە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ كۆرۈپ ، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە ئۇمۇمۇ سالىمنىڭ خەۋىرىنى بەردى : «ئى ئاللاھنىڭ رەسۇلى ، ئۇمۇمۇ سالىمنى خەنجەر بىلەن كۆردىڭىزمۇ ؟» -دىدى. ئاللاھنىڭ رەسۇلى ئۇنىڭغا قاراپ : «ئى ئۇمۇمۇ سالىم ، خەنجەرنى نىمە قىلىسەن ؟» -دىدى. ئۇمۇمۇ سالىم : «ئەگەر ماڭا دۈشمەندىن بىرەرسى يېقىنلاشسا ، بۇنى ئۇنىڭغا تەقدىمەن» -دىدى. يەنە بىر رىۋايەتتە «ئەگەر ماڭا دۈشمەن يېقىنلاشسا ، بۇنىڭ بىلەن قارىنى يارىمەن» -دىدى. شۇنىڭ بىلەن رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم تەبەسسىم قىلدى.

بۈگۈنكى كۈندە مانا شۇنداق كۈچلۈك روھىيەتكە ئىگە ئاياللارغا مۇھتاجمىز. ئەگەر ئەركەكلەرنىڭ ئارقىسىدا مانا شۇنداق ئاياللار بولسا ئىدى، ھېچ-قاچان ئۇلار جىھادتىن قالمىغان ۋە ھەر-خىل بانا-سەۋەپلەر بىلەن باش تارتىمىغان بولاتتى. يەنە باشقا بىر مىسال، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ھاممىسى سەپىيە بىنتى ئابدۇلمۇتەللىپ، «ئەل-ئىسابە» دىگەن كىتاپتا كەلتۈرۈلۈشىچە، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم خەندەك غازاتقا چىقىش ئالدىدا، ئايال-بالىلارنى قەلئە ئىچىگە كىرىشكە بۇيرىغان ئىدى. قەلئەنىڭ ئىچىدە سەپىيە بىنتى ئابدۇلمۇتەللىپ بىلەن ھەسەن ئىبنى سابىت ۋە ئاياللار، بالىلار بار ئىدى. سەپىيە: «يەھۇدىلارنىڭ بىرەرى قەلئە ئەتراپىدا ئايلىنىپ يۈرگەن بولۇشى مۇمكىن!» -دىدى. شۇ ۋاقىتتا بەنى قۇرەيزە رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بىلەن تۈزگەن ئەھدىنامىنى بۇزۇپ جەڭگە كىرگەن ئىدى ۋە مۇسۇلمانلارنى ئۇلاردىن ھىمايە قىلىدىغان ھېچكىم يوق ئىدى.

رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ۋە باشقا ساھابىلار شەھەرنى ھىمايە قىلىش ئۈچۈن كەتكەن ۋە ئەگەر بىرەر بىرەر يەھۇدى كەلسە ئۇلارنى ھىمايە قىلىش ئۈچۈن ھېچكىم قالمىغان ئىدى. مەن دىدىم (سەپىيە): «ئى ھەسەن، كۆرۈپ تۇرۇپسەن، مانا يەھۇدى قەلئە ئەتراپىنى ئايلىنىۋاتىدۇ. ئۇ بىزنىڭ ئاجىز يەرلىرىمىزنى تېپىپ، يەھۇدىلارغا خەۋەر قىلىشىدىن قورقمەن. بىلىسەن، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ۋە ساھابىلار مەدىنىنى ھىمايە قىلىش بىلەن ئالدىراش، ئۇلار بۇ يەرگە كىلەلمەيدۇ. سەن بۇ يەھۇدىنى ئۆلتۈر!» -دىدى.

ھەسەن رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ : «ئاللاھقا قەسەمكى ، سەن بىلسەن مەن بۇنى قىلالمايمەن !» -دېدى . شۇ ۋاقىتتا مەن بىلىمنى باغلىدىم ۋە تەييارلاپ قويغان بىر كالتەكنى ئالدىم - دە ، قەلئەدىن پەسكە چۈشتىم ۋە يەھۇدىنى ئۆلۈپ قالغۇچە ئۇردىم ، ئاندىن قەلئەگە قايتتىم ۋە : «ئى ھەسەن ، پەسكە چۈشۈپ ئۇنىڭ نەرسىلىرىنى ئال !» -دېدىم . مىنىڭ ئايال كىشى بولغىنىم ئۇنىڭ نەرسىلىرىنى ئېلىشنى چەكلەپ قويغان ئىدى . ئەمما ھەسەن : «مىنىڭ ئۇ نەرسىلەرگە ھاجىتىم يوق» -دېدى .

پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ھاممىسىنىڭ بۇنداق شىجائەت بىلەن قىلغان ھەركىتى ئاياللار ۋە بالىلارنىڭ تىرىك قېلىشىغا سەۋەپ بولدى . يەھۇدىلار قەلئەدە مۇسۇلمان جەڭچىلەر بار ئىكەن بار ئىكەن ، دىگەن گۇماندا كەتتى ، ھالبۇكى ئۇ يەردە جەڭچىلەردىن ھېچكىم يوق ئىدى .

رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ھاممىسى سەپىيە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ ئەركەكلەرنى جەڭگە چاقىرىشىغا نەزەر سالىساق ، شۇنى ھېس قىلىمىزكى ، ئۇ پەقەت جەڭدىن قالغانلارنى بۇ يولغا دەۋەت قىلىپلا قالماي ، بەلكى دۈشمەن ئۈستىدىن غەلبە قىلالمايۋاتقانلارنى شىجائەتلەندۈرگەن ئىدى ۋە بۇنى سۆزى بىلەنلا ئەمەس ئەمەلىيىتىدە كۆرسەتكەن ئىدى .

«ئەل-ئىسابە» دىگەن كىتاپتا كەلتۈرىشىچە ، ئىبنى ھىشامنىڭ ئاتىسىدىن رىۋايەت قىلىندۇكى ، ئۇھۇد جېڭىدا كىشىلەر ئارقىسىغا قېچىۋاتقان ۋاقىتتا ، قۇلدا نەيزە

كۆتۈرۈلگەن سەپىيە رەزىيەللاھۇ ئەنھاغا قارمۇ-قارشى ئۇچرىشىپ قالدى. شۇ ۋاقىتتا رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «ئى زۇبەير، ئايال كىشى» - دىدى.

ئەگەر ئۇنىڭ ئىمتىھاندىكى سەبرى ۋە مۇكاپاتقا بولغان ئۈمۈدى ھەققىدە توختالسا، سەپىيە ئاننىمىز بىر مۇستەھكەم قىياغا ئوخشار ئىدى. «ئەل-ئىسابە» دىگەن كىتاپتا، يۇنۇس ئىبنى بەكر رىۋايەت قىلىدۇكى: «مىنىڭ ئاڭلىشىمچە، سەپىيە بىننى ئابدۇلمۇتەللىپ رەزىيەللاھۇ ئەنھا ھەمزە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنى كۆرۈش ئۈچۈن كەلدى. ھەمزە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ئۇنىڭ ئاكىسى ئىدى. شۇ ۋاقىتتا پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئۇنىڭ ئوغلى زۇبەير ئىبنى ئاۋۋامغا قاراپ: «ئۇنى ئاقىسىغا ياندۇر، ئاكىسىنىڭ قانداق ئەھۋالىدا ئىكەنلىكىنى كۆرمىسۇن.» - دىدى. زۇبەير ئانىسىغا قاراپ: «ئى ئانا، ئاللاھنىڭ رەسۇلى سىزنى بېرىشتىن چەكلىدى - دىدى. سەپىيە رەزىيەللاھۇ ئەنھا نىمە ئۈچۈن قايتىمەن؟ ماڭا ئاكامنىڭ قانداق ئەھۋالىدا ئىكەنلىكىنى خەۋەر قىلدى، بۇ ئاللاھنىڭ ئىزنى، بۇنىڭغا بىز سەبىر قىلىشىمىز كىرەك، ئاللاھ خالىسا ئاللاھنىڭ ھۇزۇرىدا ئەجر ئۈمۈت قىلىپ، بۇ ئىشلارغا سەبىر قىلىمەن» - دىدى.

زۇبەير رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ، رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمگە قارىدى، رەسۇلىللاھ: «مەيلى، ئۇ بېرىۋەرسۇن» - دىدى. ئۇ ئاكىسىنىڭ ئالدىغا كەلىپ كۆردى ۋە ھەققىگە دۇئا قىلىپ مۇنداق دىدى: «بىز ھەممىمىز ئاللاھنىڭكى، ۋە ئاللاھنىڭ دەرگاھىغا قايىمىز!» - شۇنىڭدىن كىيىن رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ بۇيرىقى بىلەن، ھەمزە رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ دەپنە قىلىندى.

ئى ئاللاھ يولىدىكى سىڭلىم ، مەن ساڭا يەنە بىر مىسال كەلتۈرەي. ئەگەر بىزنىڭ ئاياللىرىمىز بۇ يولدا قۇربان بېرىش ۋە قەھرىمانلىق كۆرسىتىشتە قايسى ھالەتكە يەتكەن ، تارىختا ئۆتكەن بۇ ئۆمەتنىڭ ئاياللىرى قايسى ھالەتكە يىتىشكەن ! ھازىر مىسال قىلىپ كەلتۈرمەكچى بولىۋاتقان ئايالنىڭ ئىسمى ئەسما بىنتى يەزىد ئەس-ساقان ، يەنى مۇئاز ئىبنى جەبەل رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ قىزىدۇر.

«مەشھۇر كىشىلەر ھاياتى» دىگەن كىتاپتا كەلتۈرۈلۈشىچە ، « ئۇ جىھاد قىلىشقا بەيئەت بەرگەنلەردىن بىرى ئىدى. يەرمۇك كۈنى رۇملىقلاردىن ئوننى توقماق بىلەن ئۆلتۈرگەن. »

ئاللاھنىڭ دىنىغا ياردەم بېرىشتە ۋە مۇسۇلمانلارنى ھىمايە قىلىشتا ساڭا نەمۇنە بولىدىغان ئاياللاردىن يەنە بىرى ئۆمۇمۇ مۇسا ئەل-لەھمىيە ، ئەندەلۇسنى ئالغان ئىبنى ناسىرنىڭ ئاتىسى ناسىر ئەل-لەھمىيەنىڭ ئايالى.

«ئەل-ئىسابە» دىگەن كىتاپتە كەلتۈرۈلۈشىچە ، ئۇ ئۆز ئىرى بىلەن يەرمۇك جېڭىغا قاتناشقان ، ئۇ بۇ جەڭدە پىيادە دۈشمەننى ئۆلتۈرۈپ ، ئۇنىڭ نەرسىلىرىنى ئالغان. ئابدۇل ئەزىز ئىبنى مەرۋان بۇ ھەقدە ئۇنىڭدىن سۆزلەپ بېرىشنى سۇرىغاندا ، تۆۋەندىكىلەرنى ئېيتىپ بەرگەن ئىدى: « بىز ئاياللار گۇرۇھىدا ئىدۇق ، ئەرلەر بولسا بىزنىڭ ئەتراپىمىزنى ھىمايە قىلاتتى. شۇ ۋاقىتتا قارىسام بىر دۈشمەن مۇسۇلمانلار سېپىنى بۆسۈپ كىلىشكە باشلىدى ، مەن چىدىرنى تۇتۇپ تۇرغان بىر كالتەكنى ئالدىم

ۋە ئۇنىڭغا يېقىنلىشىپ ، ئۇنىڭ بېشىغا ئۇرۇپ پارچىلىۋەتتىم. ئاندىن كىيىن ئەرلەر ياردىمىدە جەڭ سايمانلىرىنى ئېلىۋالدىم.»

ئى سىڭلىم سەندىن ئاللاھنىڭ نامى بىلەن سۇرايمەنكى ، سەن نەچچە قېتىم ، ئۆلتۈرۈلگەن ، ياردار بولغان ، ئازاپلانغان مۇسۇلمانلارنىڭ ھالىنى كۆرگەن ؟ ! بىرەر قېتىم ئۇلارغا ياردەم بېرىش ياكى ئۇلارنىڭ ئازاپلىرىنى يىنىكلىتىش ھەققىدە ئويلىنىپ باقتىڭمۇ ؟ ئۇممۇ مۇسا شۇنداق كۆرىنىشتىن پەقەت بىرىنى كۆرگەن ئىدى ۋە چىداپ تۇرالماي ، ئاددى چىدىر ياغىچىنى ئېلىپ قىلىچ بىلەن قۇراللارغا دۈشمەنگە ئېتىلدى. بۇ ئىشقا ئۇنى پەقەتلا ئۆز دىنىغا بولغان غەيرىتى ئۈندىگەن خالاس. سىنىڭ غەيرىتنىڭ قېنى ؟ سىنىڭ غەيرىتنىڭ مال-مۈلۈكلىرىڭنى مۇجاھىدلارغا ياردەم بېرىش ئۈچۈن ساقلاپ قويۇشقا ئۈندىيەلدىمۇ ؟ ياكى سەن ئۆز ئىرىڭنى ۋە ئوغۇللىرىڭنى ئاللاھ يۇلىدىكى جىھادقا تەييارلىيالىدىڭمۇ ؟

ئى سىڭلىم ، بىز ساڭا يەنە بىر مىسالنى كەلتۈرمەكچىمىز. بۇ ھىكايە ئىكرەمە ئىبنى ئەبۇ جەھلىنىڭ ئايالى ئۇممۇ ھەكىم بىننى ھارسىنىڭ قانداق قىلىپ ئىرىنىڭ جىھاد يولىدىكى يۇقاتقان مۇسبەتتىنى يەڭگىلەتكەنلىكى ھەققىدەدۇر.

«ئەل-ئىسابە» دىگەن كىتاپتا كىلىشچە ، ئۇ ئۆز ئىرى بىلەن بىرگە رۇملىقلارغا قارشى جەڭگە چىقتى. ئىرى بۇ جەڭدە شېھىد بولدى ۋە كىيىن خالىد ئىبنى سەئىد ئىبنى ئاسقا ئۆيلەندى.

مەرەج ئەس-سەپر جېڭى باشلانغاندا خالىد ئايالىنىڭ ئالدىغا كىرىشنى (ئەلچىلىككە) خالىدى ۋە ئۇنىڭغا: «تا ئاللاھ دۈشمەنلىرىنى مەغلۇپ قىلغۇچە سەبىر قىلالامسىز؟» - دىد. شۇ ۋاقىتتا خالىد: «كۆڭلىم سىزىپ تۇرۇپتۇ، مەن (بۈگۈن) ئۆلتۈرىلمەن» - دىدى. بولغۇسى ئايالى ئۇنىڭغا: «ئۇنداق بولسا بولىدۇ» - دىدى. ئۇ ئايالى بىلەن كۆپرەك ئەتراپىدا نىكاھ كىچىسىنى ئۆتكۈزدى، كىيىن بۇ كۆپرەك «ئۆمۈم ھەكم كۆپرەكى» دەپ ئاتالدى.

ئەتىسى ئۇلار ناشتنى تامام قىلىپ تۇرۇشقان ۋاقىتتا رۇملۇقلار ئۇشتۇمتۇت ھۇجۇمغا ئۆتتى ۋە خالىد بۇ جەڭدە شەھىد بولدى. ئۆمۈم ھەكم كىيىم بىلەن ئورالدى. دەريا بويىدا جەڭ باشلانغان ئىدى، خالىد بىلەن كىچىنى ئۆتكۈزگەن چىدىرنى تىرەپ تۇرىدىغان ياغاچ بىلەن يەتتە كاپىرنى يەر چىشلەتتى.

رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ساھابىلىرى جىھادنى قانداق ياخشى كۆرگەن بولسا، سەن ئۇنى شۇنچىلىك ياخشى كۆرۈشكە ئۈندەيدىغان بىر مىسالنى كەلتۈرمەكچىمەن. بۇ مىسالدا سەن ئۈچۈن بىر ئىبرەت بار. بۈگۈنكى كۈندە ئاياللار جىھادقا بولغان مۇھەببەتتىن شۇنچە يىراقلىشىپ كەتكەن. بولۇپمۇ دىننىڭ ئىچىدە ئۇلار ئۈچۈن ئەڭ يامان كۆرىدىغىنى جىھاد بولۇپ قالغان. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇلارنىڭ ئىمانىنىڭ ئاجىزلىقىدىندۇر. ھالبۇكى، ئەگەر ئۇلارنى ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ رەسۇلىغا بولغان مۇھەببىتى ھەممە نەرسىدىن ئۈستۈن بولسا ئىدى، ئۇلار ئۆمۈم ھەرام كەبى بۇلارنى ئىدى.

ئەنەس ئىبنى مالىك رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ قىلغان رىۋايەتتە ، ئۇبادە ئىبنى سابىت ۋە ئۇنىڭ ئايالى ئۆمۈمۇ ھەرام ئىبنى مىلھان ھەققىدە ھىكايە قىلىندۇكى . رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئۇلارنى كۆپ زىيارەت قىلىپ تۇراتتى ، بىر كۈنى پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئۇلارنى زىيارەت قىلغىلى كەلدى . ئۆمۈمۇ ھەرام رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ئالدىغا تائام كەلتۈردى ، غىزالاندى ، ئۇندىن كىيىن... ئۇخلاپ قالدى . بىر ئازدىن كىيىن ئويغاندى -دە كۈلدى . شۇ ۋاقىتتا ئۆمۈمۇ ھەرام: «نېمىگە كۈلسەن ، ئى ئاللاھنىڭ رەسۇلى؟» -دەپ سورىدى . رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «چۈشۈمدە ئۆمىتىمدىن بىر تۈركۈم كىشىلەرنىڭ ئاللاھ يولىدىكى جىھادتا يۈرگىنىنى كۆردىم ، ئۇلار دېڭىزدا پادىشاھلارنىڭ تەختىدە ئولتۇرغاندەك ئولتۇردى .» -دەپ .

ئۆمۈمۇ ھەرام رەزىيەللاھۇ ئەنھا دېدى: مەن شۇ ۋاقىتتا رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمدىن سورىدىم: «ئى ئاللاھنىڭ رەسۇلى ئاللاھقا دۇئا قىلىڭ ، مەن شۇلارنىڭ قاتارىدا بولاي ! » ھەدىس رىۋايەت قىلغۇچى ئېيتىدۇكى ، ئاندىن كىيىن رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئۇنىڭ ھەققىگە ئاللاھتىن سوراپ ، دۇئا قىلدى .

ئۆمۈمۇ ھەرام مۇنداق دەيدۇ: «ئاندىن كىيىن رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بېشىنى قۇيۇپ ئۇخلاپ قالدى ۋە يەنە ئويغاندى ، مەن رەسۇلىللاھتىن: «نېمە ئۈچۈن كۈلۈۋاتىسىز؟» -دەپ سورىدىم . رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «چۈشۈمدە ئۆمىتىمدىن بىر تۈركۈم كىشىلەرنىڭ ئاللاھ يولىدىكى جىھادتا يۈرگىنىنى كۆردىم ، ئۇلار دېڭىزدا پادىشاھلارنىڭ تەختىدە ئولتۇرغاندەك ئولتۇردى .» ، دەپ ئاۋالقى سۆزلىرىنى

تەكرارلىدى ، مەن رەسۇللىلاھقا : « ئى ئاللاھنىڭ رەسۇلى ئاللاھقا دۇئا قىلىڭ ، مەن شۇلارنىڭ قاتارىدا بولاي ! » - دىدىم . شۇ ۋاقىتتا رەسۇللىلاھ : « سەن ئۇلارنىڭ ئەۋۋىلى » - دەپ جاۋاپ بەردى .

مۇئاۋىيە ئىبنى ئەبۇ سۇفيان رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ دەۋرىدە ، ئۆممۇ ھەرام دېڭىز ئارقىلىق جىھاد سەپىرىگە قاتناشتى ، شۇ سەپەر قىرغاققا چىققاندا ، ئۆزىنىڭ مىنىدىغان ئېتىدىن يىقىلىپ چۈشۈپ شەھىد بولدى .

ئىبنى ئەسر ، بۇ سەپەردە بولغانلىقىنى ۋە ئۆممۇ ھەرامنى شۇ يەرگە دەپنە قىلغانلىقىنى رىۋايەت قىلدى . ئوسمان ئىبنى ئەپپان رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ (ھىجرەتنىڭ 27 - يىلى) خىلاپىتى دەۋرىدە بولغانلىقىنى ، مۇئاۋىيە ئىبنى ئەبۇ سۇفيان رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ قۇشۇن رەھبىرى بولغانلىقىنى زىكر قىلدى .

ئۆممۇ ھەرام ئاجىزلار قاتارىدا تۇرۇشنى راۋا كۆرمىدى ، بەلكى ئىسلامنىڭ چۇقۇسىنى چىڭ تۇتۇشنى خالىدى . شۇنىڭ ئۈچۈن پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمدىن ئۆزىنىڭ جىھاد سېپىدە بولۇشنى ئاللاھتىن سۇراپ دۇئا قىلىشنى سورىدى . ئۇنىڭ بۇ ئەمەلنى ئىلتىماس قىلىشى ، ئاللاھ ۋە ئۇنىڭ پەيغەمبىرى ۋە ئاللاھنىڭ يولىدىكى جىھادقا بولغان مۇھەببىتى ئۈندىگەن ئىدى . ئۇ ئۆز-نەپسى ۋە ھاياتىدىن ئاللاھنىڭ رەھمىتى ۋە جەننەتتىكى نازۇ-نىئمەتلەرنى ئەۋزەل كۆردى .

تۆۋەندە يەنە بىر مىسال كەلتۈرمەكچىمەن ، سىز ئۇنىڭدا ئايال كىشىنىڭ قانچىلىك دەرىجىدە سەبىرلىك ئىكەنلىكىنى ، ئاللاھ يولىدىكى جىھادتا ئوغلىنى قانداق قۇربان قىلغانلىقىغا گۇۋا بولىسىز. ئۇ ئەسما بىنتى ئەبۇ بەكر سىددىق رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بولىدۇ.

«بۈيۈك كىشىلەر ھاياتى» دىگەن كىتاپتا ، ئۇرۇھ رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ رىۋايەت قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: « مەن بىر كۈنى ئاكام ئابدۇللاھ ئىبنى زۇبەير بىلەن (ئۇنىڭ شەھىد بولۇشتىن ئون كۈن ئالدىدا) كىسەل بولۇپ ياتقان ئانىمىزنىڭ ئالدىغا كەلدۇق. ئابدۇللاھ ئانىمىزدىن: «ئەھۋالىڭىز قانداق؟» -دەپ سورىدى. ئانىمىز: «مەن كىسەل» -دەپ جاۋاپ بەردى. شۇ ۋاقىتتا ئابدۇللاھ: «ھەقىقەتەن ئۆلۈمدە شىپا باردۇر» -دى. ئانىسى: «سەن مىنىڭ ئۆلىشىمنى خالامسەن؟ ئەزىمەيدۇ..» -دى. ئاندىن كىيىن كۈلدى-دە: «مەن سىنىڭ ئاللاھ يولىدا ئۆلتۈرۈلۈشىڭنى ۋە ئۆزىمنىڭ ئەجىر ئۈمۈت قىلىپ ، سەبىرلىك بولۇشىمنى خالايمەن ، ياكى غەلبە بىلەن كەلسەڭ ، بۇ كۆزۈمنىڭ قارچۇقى بولىدۇ. ئۇلار ئەگەر ساڭا كىلىشىم-توختامنى تەكلىپ قىلسا ، ھېچقاچان ئۆلۈمدىن قورقۇپ بۇ كىلىشىمنى قۇبۇل قىلما.» -دى .

ئوغلى شەھىد قىلىنىپ ، ئۇنىڭغا يىغلاپ سەبىر قىلىشنى خالىدى ، شۇ ۋاقىتتا بۇ ئايالنىڭ يېشى 100 دە ئىدى. ئابدۇللاھ ئىبنى زۇبەير شاھادەتكە ئىرىشكەندىن كېيىن ، ئىبنى ئۆمەر ئۇنىڭ ئانىسىغا تەسەللى بېرىش ئۈچۈن كەلگەندە ، ئۇنىڭ ئانىسىنى مەسجىتتىن تاپدى.

ئۇنىڭ ئالدىغا كىلىپ: «بۇ جەسەتنىڭ قۇلىدىن بىر ئىش كەلمەيدۇ، ئۇنىڭ روھى ئاللاھنىڭ ھۇزۇرىدا، ئاللاھتىن قورققىن ۋە سەبىر قىل!» - دېدى. شۇ ۋاقىتتا ئۇ ئانىمىز: «بۇ ھېچ نەرسە ئەمەس، يەھيا ئىبنى زەكەرىيا ئەلەيھىسسالامنىڭ (بېشىنى بەنى ئىسرائىلدىن بولغان پاھىشىۋازلارغا سوۋغا قىلغان. «- دېدى.

ئۇ ئوغلىدىن بەكرىق پەيغەمبەر زەكەرىيا ئەلەيھىسسالامغا ئېچىندۇ، چۈنكى ئۇنىڭغا ئوغلىدىن بەكرىق، ئاللاھنىڭ دىنى سۈيۈملۈك ئىدى. قاچانكى، ئاللاھنىڭ پەيغەمبەرلىرىدىن بىرىنىڭ بېشىغا چۈشكەن مۇسبەت ئىسىگە كەلسە، شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە، ئۆزىنى يەڭگىل ھىس قىلاتتى.

قەدىرلىك سىڭلىم، ئاللاھنىڭ رەسۇلىنىڭ خاتىرجەملىكى، ئوغلىنىڭ ئۆلىمىدىن ۋە ھەممە نەرسەدىن قەدىرلىك ئىكەنلىكىنى بىلىشنىڭ كىرەك، شۇڭا كۆپ تەپەككۈر قىلىش، سەن ئۈچۈن چوڭ ئىبرەت بولىدۇ دەپ ئويلايمەن. چۈنكى ئۇ، ئوغلىنىڭ ئۆلىمىنى ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرىنىڭ ئۆلىمى ئالدىدا ھېچ قانچە نەرسە ئەمەس دەپ ئىتتىقاد قىلىدۇ.

«ئىسلام تارىخى» دىگەن كىتاپتا: پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئوھۇد جېڭىدىن مەدەنىيەگە قايتىپ كەلگەندە، رەسۇلىللاھنى كۈتىۋېلىشقا چىققانلارنىڭ ئىچىدە ئۆمۈر سەئىد بىننى مۇئاز رەزىيەللاھۇ ئەنھامۇ بار ئىدى. ئۇنىڭ ئوغلى سەئىد ئاتنىڭ ئىزەڭگىسىنى تۇتقان ھالەتتە كىلىۋاتاتتى: «ئەي ئاللاھنىڭ رەسۇلى، بۇ مېنىڭ ئانام» - دېدى. رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «ئۇنىڭغا سالام» - دىدى.

ۋە رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم، ئۇنىڭ ئوغلى ئامىر ئىبنى مۇئاز رەزىيەللاھۇ ئەنھۇنىڭ شەھىد بولغان خەۋىرىنى يەتكۈزدى ۋە تەسەللى بەردى. شۇ ۋاقىتتا ئۇمۇ سەئىد : « يا رەسۇلىللاھ، سىزنى ساق-سالامەت كۆرىشىمنىڭ ئۆزى، مىنىڭ مۇسبىتىمنى يەڭگىللەشتۈرىدۇ » - دېدى. رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم ئۇنىڭ ھەققىگە دۇئا قىلدى ۋە دىدىكى : « خۇرسەن بول ۋە شەھىد بولغانلارنىڭ ئائىلىسىگە خۇش-خەۋەر بەرگىن. ئۇلار جەننەتتە ئائىلىسى بىلەن بىرگە بولىدۇ، چۈنكى ئۇلارغا شاپائەت قىلىش ئىجازىتى بېرىلىدۇ »

«ئەل-بىدايە ۋەن نىھايە» دىگەن كىتاپتا كەلتۈرىلىشىچە : « ئىبنى ئىسھاق رىۋايەت قىلىپ : « ماڭا ئابدۇلۋاھىد ئىبنى ئەبۇ ئەۋن، ئىسمائىل ئىبنى مۇھەممەد تىن نەقىل قىلىپ مۇنداق دەيدۇ : «پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بەنۇ دىنار ئاياللىرى ئالدىدىن ئۆتۈپ كىتىۋاتاتتى. ئوھۇد جېڭىدا، پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بىلەن بىرگە، بۇ ئاياللارنىڭ بىرىنىڭ ئىرى، ئاكىسى ۋە ئاتىسى شەھىد بولغان ئىدى. ئۇنىڭغا بۇ خەۋەر كەلگەندە ئۇ ئايال : « ئاللاھنىڭ رەسۇلىغا نىمە بولدى؟ - دەپ سورىدى. ئۇنىڭغا، ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى ئاللاھقا شۈكرى، ياخشى، دەپ جاۋاب بەردى. شۇ ۋاقىتتا ئۇ ئايال ئۆزىگە ئىشەنچ ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، ئۆزىگە كۆرسىتىشنى سورىدى. ئۇلار پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنى كۆرسىتىپ قويدى. ئاندىن كىيىن ئۇ ئايال رەسۇلىللاھقا قاراپ : « سىنىڭ ئالدىڭدا ھەممە مۇسبەتلەر ئەرزىمەستۇر ! » - دىدى.

« بۈيۈك ئىنسانلار ھاياتى » دىگەن كىتاپتا بەسىرلىك سىلەت ئىبنى ئۇشەيمىنىڭ تەقۋادار، ئالىمە بولغان مۇئازە بىنتى ئابدۇللاھ ئىسىملىك ئايالنىڭ تارىخى كەلتۈرۈلگەن. بىر ۋاقىتتا ئۇنىڭ ئىرى ۋە ئوغلى شەھىد بولغاندا، ئاياللار ئۇنىڭ ئۆيىگە توپلاشقان. ئۇ ئايال ئۇلارغا : « ئەگەر سىلەر مېنى تەبرىكلەش ئۈچۈن كەلگەن بولساڭلار، خۇش كەپسىلەر، ئەگەر بۇنىڭ ئۈچۈن كەلمىگەن بولساڭلار ئارقاڭلارغا قايتىڭلار » - دىدى. يەنە دىدىكى : « ئاللاھ بىلەن قەسەمكى، مەن كۆپ ياشاشنى خالىمايمەن، پەقەتلا ئاللاھقا ئىبادەتنىڭ بارچە تۈرلىرى بىلەن ئىبادەت قىلىش ئۈچۈنلا ياشايمەن. كاشكى ئاللاھ شۇ سەۋەپ جەننەتتە بىزنى ئەبۇ شەغسە ۋە ئۇنىڭ ئوغلى بىلەن بىرگە قىلسا ! »

تۆۋەندە كەلتۈرمەكچى بولغان مىساللىرىدىكى ئايال، باشقا ئاياللاردىن ئۆزىگە خاس خۇسۇسىيەت بىلەن ئالاھىدە پەرىقلىق. ئاللاھ ئۇنى باشقا ئاياللاردىن ئەۋزەل قىلدى، ئۇنىڭغا پەرزەت ئاتا قىلدى ۋە بۇ پەرزەنتلىرىنى ئاللاھ يولىدىكى جىھادقا تەقدىم قىلدى.

بۇ ئايالنىڭ ئىسمى ئەفرا بىنتى ئۇبەيد ئىبنى سەئىد بە . كەلبىي ئېيتىدۇكى : مۇئاز ۋە مۇئەۋۋەز قەتل قىلىنغان ئىدى. بۇلارنىڭ ئانىسى پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ئالدىغا كىلىپ سورىدى : « بۇ بەنۇ ئەۋف ئىبنى ھارىس قەبىلىسىنىڭ سىرىمۇ ؟ » رەسۇلىللاھ : « ياق » دەپ جاۋاپ بەردى. رىۋايەت قىلغۇچى داۋام قىلىپ ئېيتىدۇ : « بۇ ئايالنىڭ شۇنداق بىر خۇسۇسىيىتى بار ئىكەنكى، بۇ خۇسۇسىيەتلەر باشقا ئاياللاردا يوق ئىدى. ئۇ ھارىس رەزىيەللاھۇ ئەنھۇدىن كىيىن بەكر ئىبنى يالەيل

لەيسىگە تۇرمۇشقا چىققان ۋە ئۇنىڭغا تۆت ئوغۇل تۇغۇپ بەرگەن ، ئۇلارنىڭ ئىسىملىرى: ھارس ، ئاقىل ، خالىد ، ئەمىر ئىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزىنىڭ ئۆگەي ئاكاىلىرى بىلەن بەدىر جېڭىغا قاتناشقان ئىدى ، ئىنىقراق قىلىپ ئېيتقاندا ، بۇ ساھابە ئايالنىڭ يەتتە ئوغلى پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم بىلەن بەدىر جېڭىغا قاتناشقان ئىدى.

ئۇ ئوغۇللارنىڭ ئانىسى ، سىنىڭ نەچچە ئوغۇلۇڭ بار ؟ ئۇلارنىڭ بىرەرنى ئەفرا ئانىمىز قۇربان قىلغاندەك قۇربان قىلالامسەن ؟! شۇنچە پەرزەنتلىرىڭ بىلەن ، ئاللاھنىڭ يولىدا بىرەرنى قۇربان قىلماستىن ، ئۇ زاتقا ئۇچرىشىشتىن نۇمۇس قىلمايمسەن ؟! ئاللاھتىن قورقماي جىھاد يولىدىن تۇساۋاتامسەن ؟!

ئەسلى سەن سەلەپلىرىمىز قولغا كىرگۈزگەن ئىززەتنى ، سەنمۇ قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن ئۇلار بەرگەن قۇربانلىقنى سەنمۇ بىرىشك كىرەك..!

تۆۋەندە يەنە بىر ئايالنى مىسال قىلماقچىمىز. ھەممە ئاياللا بۇ ئايالدىك بولغان بولسا ئىدى ، بۈگۈنكى ئەزلەرنىڭ ھەممىسى جىھادقا توپ-توپى بىلەن چىققان بولاتتى. بۇ ئايالنىڭ ئىسمى ھەنسا.

« تەبەقاتى — شەفىيە » دىگەن كىتاپتا ، ھەنسا بىنتى ئامىر سالىمىيە ئۆزىنىڭ تۆت ئوغلى بىلەن قادىسىيە جېڭىغا قاتناشقان ۋە ئۆز ئوغۇللىرىنى جەڭگە قىزىقتۇرۇپ ، سابىت قەدەم بولۇش ئۈچۈن مۇنداق دىگەن: « سىلەر ئۆز خاھىشىڭلار بىلەن

ئىسلامنى قۇبۇل قىلىدىغانلار، ھىجرەت قىلىدىغانلار، ئاللاھ سىلەرنى تاللىدى، سىلەر بىر ئانا، بىر ئاتىدىن بولغان يىگىتلەر، ئاتا-ئاناڭلارنى شەرمەندە قىلماڭلار.»

كاپىرلار بىلەن جەڭ قىلغان كىشىگە ئاللاھ قانداق مۇكاپات تەييارلىغانلىقىنى بىلىسىلەر. بىلىڭلاركى، ئاخىرەت ھويلىسى، دۇنيا ھويلىسىدىن ئەۋزەل. ئەگەر ئەتىگىچە تىرىك قالساڭلار دۇشمىنىڭلارغا قارشى ئاللاھتىن ياردەم سورىغان ھالەتتە جەڭگە ئاتلىنىڭلار. ئەگەر جەڭ چىدىغۇسىز دەرىجىدە شىددەتلىك بولسا، ئۆزىڭلارنى جەڭ مەركىزىگە ئېتىڭلار، شۇ ۋاقىتتا يا غەنىمەت ياكى ئاخىرەت ھويلىسىدىكى كاتتا ئەجىرلەرگە ئېرىشىسىلەر.» ئۇنىڭ ئوغۇللىرى ئاللاھنىڭ چاقىرقىغا لايىق جەڭگە چىقتى ۋە بىر-بىرلەپ شېھىد بولۇپ كەتتى.

ھەنسا ئانىمىزغا بۇ خەۋەر يىتىپ كەلگەندە: «ئۇلارنىڭ شاھادىتى بىلەن مەرھەمەت قىلغان ئاللاھقا ھەمدۇ-سانالار بولسۇن. ئاللاھتىن ھەممىمىزنى ئاخىرەتتە جەملىشىنى سورايمەن.» - دىدى. ئۆمەر ئىبنى خەتتاب رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ئۇنىڭ ھەربىر ئوغلى ئۈچۈن 200 دەرھەم بەردى.

ئى مۇسلىمە سىڭلىم، بۇ ئىسلامنىڭ ئاۋۋىلىدىكى ئاياللار ھاياتى ۋە جىھادىدىن بولغان مىساللار. بۇنىڭغا ئوخشاش مىساللار ئىسلام تارىخىدا ئىنتايىن كۆپ. بىز مۇشۇ يەردە چەكلىنىمىز. ئەگەر ئۇلارنىڭ ئىبادەت، تاقەت، سەبىر، سادىقلىقىنى زىكىر قىلىدىغان بولساق، كۆپ ۋاقىت كىتىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن يۇقۇردا زىكىر قىلغىنىمىز يىتەرلىك دەپ ئويلايمەن.

ئېھتىمال يۇقۇردىكى مىساللارنى ئوقۇپ ئەمىلىيەتتىن يىراق خىيالى نەرسە دەپ ئويلىغانسەن. لىكىن بۈگۈنكى ئاياللىرىمىز ئىچىدىمۇ شۇلارغا ئوخشاش ئاياللار بار ئىكەنلىكىنى بىلسەك ، ئىلگىرىكى ۋەقەلەرنى تەستىقلايسەن.

زامانىمىز ئاياللىرى ئىچىدە ئۆز ياشلىقىنىڭ گۈلدەك ۋاقىتلىرىدا ، جاسارەت ۋە بۇ يولدىكى قۇربانلىق بىرەلىگەن شەھىدەلەرنىڭ ئەمىرى (ئىنشائاللاھ) ھاۋا بەرائىۋەدۇر.

دۈشمەن ئىسلام زېمىنلىرىغا باستۇرۇپ كەلگەندە ۋە زېمىن ئىگىلىرىنى خالىغانچە دەپسەندە قىلغاندا ، ئۇنىڭ قەلبى ئاغرىشقا باشلىدى. ئۇ ئىمكانى بارچە مۇجاھىدلارغا بۇ يەرنى ھىمايە قىلىش ئۈچۈن ياردەم بىرەر ئىدى. ئەركەكلەرگە دۈشمەننى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئۆزىنى پارتىلتىپ پىدائىيلىق قىلىش ئىجازىتى كەلگەن ۋاقىتتا ، بۇنداق ئەمىلىيەتنى ئۆزى باشلاپ بىرىشنى قارار قىلىپ ، قۇماندان تاغىسىغا ئۆزىنىڭ دۈشمەننى تىرتىدىغان بۇ ئەمىلىيەتكە تەييارلاشقا ئىجازەت سوراشقا باشلىدى. ئۇزاق ۋاقىتقىچە ئۇنىڭغا بۇ ئەمىلىيەتنى قىلىشقا رازى بولمىدى ، لىكىن ئۇ قەتئىيلىك بىلەن تۇرۇالغاچقا ، پارتلاتقۇچ ماددا بېسىلغان بىر يۈك ماشىنىسىنى تەييارلاپ بەردى ۋە ئەمىلىيەتكە لازىم بولىدىغان ھەربى تەلىملەرنى ئۆگەتتى. ئاللاھ بىلەن ئۇچرىشىش ۋاقتى كەلگەندە ناماز ئوقۇدى ، قۇرئان تىلاۋەت قىلدى ، ئاتا-ئانىسى ۋە قېرىنداشلىرى بىلەن خوشلاشتى. ئاندىن ماشىنىنى ھەيدەپ دۈشمەن ھەربى بازىسىغا قاراپ يۈرۈپ كەتتى. نەتىجىدە دۈشمەن ھەربى بازىسىنى تۇلۇق ۋەيران قىلىپ ، ئاللاھنىڭ ھۇزۇرىغا شەھىد بولغان ھالەتتە كەتتى (ئىنشائاللاھ).

ھازىرقى دەۋىردە ئىسلام ئۈچۈن قۇربانلىق بىرەلگەن ئاياللاردىن بىرى - ئۇمۇمۇ ئۆمەر مەككىيە .

بۇ ياشنىپ قالغان ئايال ئافغانىستاندا بولغان جىھادقا قولدىكى بار نەرسىنىڭ ھەممىسىنى ئاللاھ يولىدا ياردەم بېرىش ئۈچۈن ئاللاھقا ۋەدە بەرگەن ئىدى. ئۇ ئۆز ئوغلىنى جىھادقا ئەۋەتتى ۋە ئۆزى مەككىدىكى ئاياللارغا جىھادقا ياردەم بېرىشكە دەۋەت قىلدى. ھەتتا ئافغانىستانغا ئۆز قولى بىلەن تەييارلىغان تائاملارنى ئەۋەتتى. ئۇ بىر كۈنى ئافغانىستاندىكى مۇجاھىدلارنىڭ ئاياللىرىنى زىيارەت قىلىش ئۈچۈن بېرىشقا قارار قىلدى.

ئافغانىستانغا يېتىپ بارغاندىن كېيىن، ئۆزىنى جەڭ مەيدانىغا ئاپىرىشنى سورىدى. مۇجاھىدلار ئۇنىڭ ھاياتىنىڭ خەتەرگە ئۇچرىشىشىنى نەزەردە تۇتۇپ رەت قىلدى. ئۇ دۈشمەنگە قارىتىپ ئوق ئېتىشقا قەسەم ئىچىپ تۇرۋالدى، ئۇنىڭ ئارزۇسى ئەمەلگە ئاشتى. ئۇ ئوغلى بىلەن بىرگە ماشىنىغا ئولتۇرۇپ، مۇجاھىدلار بازىسىغا باردى ۋە ئاپتومات بىلەن دۈشمەن بازىسىغا قارىتىپ ئوق ئېتىشقا باشلىدى. تا دۈشمەن ئۇنىڭغا قارتا ئوق ئېتىشتىن توختىمىغىچە ئۇ يەردىن كەتمىدى. شۇنداق قىلىپ دۈشمەنگە بولغان نەپرەتنى ئىپادىلەپ ئاللاھتىن مۇكاپات ئالدى.

سىزگە ئەسما، ئۇمۇمۇ سەئىد ۋە باشقا ساھابە ئاياللارغا ئوخشىغان بىر ئايالنىڭ مىسالىنى كەلتۈرىمىز. بۇ ئافغانىستان جىھادىغا ئۆز پەرزەنتىنى ئەۋەتكەن ئۇمۇمۇ سۇراقەدۇر.

ئۇنىڭ پەرزەنتلىرى شەھىد بولغاندا ، مۇجاھىدلار قانداق خەۋەرلەندۈرۈشنى بىلەلمەي ئويلىنىپ قالدى. ئاخىرى بۇ خەۋەرنى شەيخ ئابدۇللاھ ئەززام بىرىشى كىرەك دىگەن خۇلاسەگە كەلدى. شەيخ ئۇنىڭ ئۆيىگە تېلپۇن قىلىپ ئوغلىنىڭ شەھىد بولغانلىقىنى ئېيتتى ۋە سەبىرگە تەۋسىيە قىلدى. لىكىن ئۇ ، شەيخنىڭ بۇ تەسەللىسىگە مۇھتاج ئەمەس ئىدى. ئۇ ئاللاھنىڭ رەسۇلى ۋە ساھابىلارنىڭ ئېيتقان سۆزىنى ئېيتتى : « سۇراقەنى شاھادەتكە يەتكۈزگەن ئاللاھقا ھەمدۇ-سانالار بولسۇن ، سۇراقەنىڭ ئورنىنى تۇلۇقلاش ئۈچۈن ئىنسىنى ئەۋەتمەن » - دىدى.

ئەركەكلەرنى جىھادقا دەۋەت قىلغان سەفىيە رەزىيەللاھۇ ئەنھاغا ئوخشىغان زامانىمىز ئاياللىرىدىن ئۇنىمۇ ئەنفەر.

ئۇ ئوقۇش ۋە يېزىشنى بىلمەيدىغان ساۋاتسىز ئايال ئىدى. ئۇ بىر كۈنى جىھادنىڭ پەزىلىتى ، ئاللاھ يولىدا شەھىد بولۇشنىڭ مۇكاپاتلىرى ، شەھىدلەرنىڭ سۈپىتى ۋە شەھىدنىڭ ئاتا-ئانىسىنىڭ جەننەتكە كىرىشى ئۈچۈن شاپائەت قىلىشى ھەققىدىكى دەۋەت سورىنىدا ئولتۇرۇپ قالدى. ئاڭلىغان دەۋەتلىرى قەلپلىرىگە قاتتىق تەسىر قىلدى. ئۇ ئۆيىگە بېرىپ يالغۇز ئوغلىنى ئافغانىستان جىھادىغا بېرىپ شەھىدلىك دەرىجىسىگە يېتىپ قىيامەتتە شاپائەت قىلىشنى دەۋەت قىلدى.

ئوغلى ھىكايە قىلىپ مۇنداق دەيدۇ : « مەن بۇنىڭغا رازى بولۇپ ، يول تەييارلىقىنى قىلدىم ۋە ئانام بىلەن خوشلىشىش ئۈچۈن كەلگىنىمدە ، مەندىن ئۇ يەردە قانچىلىك تۇرىشىمنى سورىدى. مەن 4 ياكى 6 ئاي تۇرىمەن دىدىم. شۇ ۋاقىتتا ئانام مىنىڭ يۈزۈمگە

تۈكۈردى ۋە ئېيتتى : « سەن ئۆزىڭنى ئاللاھقا پەقەت 6 ئاي ساتماقچىمۇ ؟! بار ، تا ئاللاھ ئىككى نىمەتنىڭ بىرىگە يەتكۈزمىگچە قايتما ! » - دىدى .

ئى قەدىرلىك سىڭلىم ، زامانىمىزدىكى بۇ ئاياللىرىمىزغا قارا ! ئەگەر ھەممە ئاياللار مۇشۇ ئاياللاردەك بولغان بولسا ئىدى ، دۈشمەن بىزنى ، مەملىكەتلىرىمىزنى ، ئاياللىرىمىزنى ، قەلىپلىرىمىزنى ، ئىگەللىيەلەرمىدى ؟ بۇ سۇئالىم ئورۇنسىزمۇ ؟ ئۇنداق بولسا نىمە ئۈچۈن بۇ بۈيۈك ئەمەل بىلەن تارىخنى يازغان ۋە ئاياللارنىڭ نامى زىكر قىلىنغاندا پەخىر بىلەن باش كۆتىرىدىغان ، بۇ ئاياللارنىڭ كىمىسىگە قۇشۇلمايسەن ؟

خۇلاسە

قەدىرلىك سىڭلىم ، بىز سەندىن ئۈمۈت قىلغان نەرسىمىزنىڭ خۇلاسىسى تۈۋەندىكىچە:

بىز ئاياللارنىڭ جىھاد يولىدا نەقەدەر مۇھىم رول ئوينايدىغانلىقى ھەققىدە ، ئىسلامنىڭ ئاۋۋىلىدا بولغان ئاياللار ۋە ھازىرقى زامان ئاياللىرىدىن يىتەرلىك مىسال كەلتۈردۇق. بىز سەندىن بىۋاستە جەڭ مەيدانىدا بولۇشنى تەلەپ قىلمايمىز ، ھالبۇكى بۇ ئىنتايىن چوڭ سىناقتۇر. لېكىن بىز جىھادقا دەۋەت قىلىش ، تەييارلىق كۆرۈش قاتارلىق جىھاد يوللىرىدا سەبىر قىلىشقا ، ئىسلامنىڭ غەلىبىسى ئۈچۈن ھەممە ئەمەلنى

قىلىشقا، توغرا يولدا بولغان سەلەپلىرىمىز ئارىسىدىكى ئاياللاردىن ئۆرنەك ئېلىشىڭىنى ئۈمۈت قىلىمىز.

لىكىن سەن زەئىف - بىچارە ۋە مەغلۇپلار ئارىسىدا تۇرۇش بىلەن خۇرسەن بولساڭ، بۇ ئۈممەتنىڭ خار بولۇشىغا رازى بولساڭ، ئۇ ۋاقىتتا بىزنىڭ قولىمىزدىن ھېچ نەرسە كەلمەيدۇ، پەقەت ئاللاھنىڭ ئازابىدىن ئاگاھلاندۇرىشىمىز مۇمكىن: « ئاللاھتىن قورق، ھېچ بولمىسا ئەركەكلەرنى جىھاد يولىدىن توسىشتىن ئۇيال! ».

سەندىن ھېچ بولمىسا، ئەركەكلەر جىھادقا كىتىۋاتقاندا جىم تۇرۇشىڭىنى، رازى بولۇشىڭىنى تىلەيمىز. ئەركەكلەرنى جىھادتىن توسقان ۋاقىتتا، ئۇ ئىرىك ياكى ئاكا-ئۆكلىرىڭ بولسا بىلگىنىكى، بۇ ئاللاھ يولىدىن قايىمۇقتۇرۇشتۇر. ئاللاھ بۇنىڭ ئۈچۈن سەندىن ھېچ ۋاقىت رازى بولمايدۇ. ئەگەر سەن ئۇلارنى جىھادقا ماغدۇرۇش بىلەن ھېچ قورقۇنۇپ ھېس قىلمىساڭ، بىلگىنىكى، سىنىڭ شەرىئەت ئالدىدا ھېچقانداق ئۆزرەڭ يوقتۇر. بەلكى سەن: « بۇنىڭغا ئانىنىڭمۇ ھەققى يوقمۇ؟ » دەپ سۇرارسەن.

ئىمام بۇخارىي، ئابدۇللاھ ئىبنى ئەمرىدىن رىۋايەت قىلغان ھەدىستە، بىر كىشى رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ئالدىغا كىلىپ، جىھادقا چىقىشقا ئىجازەت سورىدى، رەسۇلىللاھ: « ئاتا-ئاناڭ ھاياتمۇ » - دەپ سورىدى. ئۇ كىش: « ھەئە » - دەپ جاۋاب بەردى، شۇ ۋاقىتتا پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: « ئۇلارنىڭ خىزمىتىنى قىل! » - دىدى.

بۇ ھەدىس بىزگە مەلۇم، ئۇنىڭ مەنىسىنىمۇ ياخشى بىلىمىز، لىكىن باشقا ھەدىسمۇ باركى، خۇددى زاھىرىدە بۇ ھەدىسكە خىلاپ كىلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن ھەر ئىككى ھەدىسنى بىرلەشتۈرۈپ مۇئامىلە قىلىش كىرەك.

شۇ ھەدىسنى ئىبنى ھەجەر ئەينەن «پەتھۇل بارى» دىگەن كىتابىدا شەرھىلەپ دەيدۇكى: (بۇ ھەدىسنى ئىبنى ھىببان سەھىھ دىگەن) ئەبۇ داۋۇت، ئەبۇسەئىددىن كەلتۈرگەن، تۈۋەندىكى كۆرىنىشتە: «ئۇلاردىن ئىجازەت سۇرا، ئەگەر ئىجازەت بەرسە، جىھادقا بار. ئەگەر ئىجازەت بەرمىسە ئۇلار يېنىدا قېلىپ خىزمىتىنى قىل!»

ئۆلىمالارنىڭ كۆپىنچىسى ئەگەر ئاتا-ئانىدىن بىرى جىھادتىن توسسا، ئاتا-ئانىنىڭ مۇسۇلمان بولۇش شەرتى بىلەن جىھادقا بېرىش دۇرۇس بولمايدۇ دىگەن. چۈنكى، ئاتا-ئانىغا ياخشىلىق قىلىش پەرز ئەيىن، جىھاد پەرز كۇپايدۇر. لىكىن جىھاد پەرز ئەيىنگە ئايلىنسا، ئىجازەت سۇراش شەرت ئەمەس. بۇنىڭغا ئىبنى ھىببان، ئابدۇللاھ ئىبنى ئەمىردىن كەلتۈرگەن ھەدىس دەلىل بولىدۇ: بىر كىشى رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمنىڭ ئالدىغا كەلدى ۋە: «ئەمەللەرنىڭ ئەڭ ياخشىسى قايسى؟» - دەپ سورىدى. رەسۇلىللاھ: «ناماز» - دەپ جاۋاپ بەردى، ئۇنىڭدىن قالسىچۇ؟ دەپ سورىدى. رەسۇلىللاھ: «جىھاد» - دىدى. ئۇ كىشى: مېنىڭ ئاتا-ئانام بار - دىدى. رەسۇلىللاھ سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەم: «مەن سىنى ئاتا-ئانىڭغا ياخشىلىق قىلىشقا ۋەسىيەت قىلىمەن» - دىدى. شۇ چاغدا ئۇ كىشى: سىنى پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتكەن زاتقا قەسەمكى، ئۇلارنى قۇيۇپ جىھادقا چىقىمەن - دىدى. رەسۇلىللاھ: ئۆزىڭ ياخشى بىلىسەن - دىدى. بۇ يەردە جىھاد پەرز ئەيىن بولغان ھالەت نەزەردە تۇتىلىدۇ.

بىزنىڭ دەۋرىمىزدە جىھاد ھەربىر ئادەم ئۈستىگە پەرز ئەينىگە ئايلاندى. گۇناھ ئىشلاردا ھېچكىمگە ئىتائەت قىلىش يوق. قۇرتۇبى رەھىمەھۇللاھ ئۆزىنىڭ تەپسىرىدە يازىدۇكى : دۈشمەن مۇسۇلمانلارنىڭ يەرلىرىنى ، ماللىرىنى ئىگەللەۋالغاندا جىھاد پەرز ئەينىگە ئايلانغاندا ، بارچە كىشىلەر سەپەرۋەر قىلىدۇ. شۇ رايۇننىڭ بارچە ئادەملىرىگە : ئېغىر قۇرالى بارمۇ ، يەڭگىلىمۇ ، قېرىمۇ ، ياشمۇ ، ھەركىم قۇدرىتىنىڭ يېتىشىچە جىھادقا چىقىش پەرز ئەين بولىدۇ. ھېچكىمدىن ئىجازەت سوراش شەرت قىلىنمايدۇ. ھېچكىمنىڭ جىھادتىن باش تارتىشقا ھەققى يوق. ئەگەر شۇ رايۇننىڭ ئادەملىرىنىڭ تاجاۋۇزچىلارغا قارشى كۈچ-قۇۋۋىتى يەتمەسە ، قوشنا رايۇنلاردىكى مۇسۇلمانلارغا ئۇلارغا كۇپايە بولغۇدەك ياردەم بېرىش پەرز بولىدۇ. ئۇندىن باشقا كىمكى شۇ رايۇندىكىلارنىڭ دۈشمەنگە قارشى زەئىپ ئىكەنلىكىنى بىلسە ، ئۇلارغا ياردەم بېرىش ۋاجىپ بولىدۇ. ئەگەر شۇ رايۇندىكى مۇسۇلمانلار دۈشمەننى چىكىندۈرەلسە ، باشقىلاردىن پەرز ساقىت بولىدۇ .

« ئى ئاللاھنىڭ بەندىسى ماڭا جاۋاپ بەر : دۈشمەن پەلەستىننى بېسىۋالدى ، يېقىندىكىلەرمۇ ، يىراقتىكىلەرمۇ ئۇ دۈشمەننى قوغلاپ چىقىرالمىدى . مانا مۇشۇنداق ھالەتتىمۇ جىھاد پەرز كۇپايدە قېلىۋىرەمدۇ ؟ ئەندەلۇسنى دۈشمەن بىر نەچچە ئەسىر ئالدىدا بېسىۋالغان ، ھازىر پۈتۈن ئىسلام دىيارلىرىنى بېسىۋالدى . ئۇ زېمىنلاردا ئىسلام شۇئارى دەپسەندە بولغان ، مۇسۇلمانلار خار بولۇشقان ، مۇشۇنداق ھالەتتە جىھادنى پەرز كۇپايە دەيمىزمۇ ؟ سىزنىڭ ئۆيىڭىزدە ئىتائەت قىلىپ ئولتۇرىشىڭىزنى جىھادتىن

ئەۋزەل دەيمىزمۇ؟ ئى ئاللاھنىڭ بەندىلىرى! شۇنچە چەككەن خارلىقلىرىمىز يىتەرلىك ئەمەسمۇ؟

ئى سىڭلىم، ساڭا ئېيتماقچىمىزكى، ئەركەكلەرنى جىھادتىن توسۇشقا ھېچقانداق ھەققىڭ يوقتۇر. ئەگەر ئىرىڭ كىتىشى بىلەن سەن ۋە پەرزەنتلىرىڭ ھالاك بولىدىغان بولسا، بۇ سەۋەپتىن باشقا، ئۇلارنى توسۇشقا قىلغان ھەممە سەۋەپلىرىڭ، ئۇنى ئاللاھ يولىدىن توسۇشىڭدۇر. بۇ ئىشنىڭ سىنى كاپىرلارغا ۋەدە قىلغان نەرسىگە شىرىك بولىشقا ئاپىرىدۇ. ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: «**ئۇلار بۇ دۇنيانى ئاخىرەتتىن ئارتۇق كۆرىدۇ (كىشىلەرنى) ئاللاھنىڭ يولىدىن توسىدۇ، ئاللاھنىڭ يولىنىڭ ئەگرى بولۇشىنى تىلەيدۇ، ئۇلار (ھەقتىن) يىراق بولغان گۇمراھلىقتىدۇر**» سۈرە ئىبراھىم 3-ئايەت

ئى سىڭلىم، ئاللاھتىن قورققىن، ئاللاھ قىيامەت كۈنى سەندىن: كىشىلەرنى نېمە ئۈچۈن مىنىڭ يولىمدىن توسىتىڭ؟ - دىگەن سۇئالىغا نېمە دەپ جاۋاپ بېرەرسەن؟ دۇنيانىڭ نازۇ-نىئمەتلىرى سىنىڭ دىنىڭدىن ئەۋزەل ئىدى، دەپ جاۋاپ بېرەرسەنمۇ؟ ئى ئاللاھنىڭ بەندىسى، ئەگەر توغرا يولدىكى سالىھلارغا ئەگىشىشنى خالىمىساڭ، توغرا يولدىن بۇرۇلۇپ كەتسەڭ، باشقىلارنى بۇ يولدىن قايتۇرۇش ئۈچۈن ئاللاھقا ئىتائەتسىزلىق قىلساڭ، ئۇ ھالدا بىز ئاللاھتىن بۇ ئۈممەت ئۈچۈن سىنىڭ يامانلىقىڭدىن پاناھ سۇرايمىز. ھېچ بولمىسا بۇ ئۈممەتنىڭ ۋە مەنئىيىتىنىڭ سىنىڭ ئالدىراقسانلىقىڭ، ئىھتىياتسىزلىقىڭ بىلەن دۈشمەن قولىدا نابۇت بولۇپ قېلىشقا

سەۋەبچى بولماسلىقىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلىمىز. بىز سىنىڭ ياخشىلىقىڭدىن ئۈمۈتۋار ئىدۇق، ئەگەر سەن بۇ ئەمەللەرنى قىلمىساڭ، ھېچ بولمىسا ئۆزىڭنىڭ يامانلىق قىلىپ سېلىشتىن بىزنى خالاس قىل! بۇ ئۈممەتنىڭ توغرا يولىدىن ئاداشقانلارنىڭ يامانلىقىدىن ئاللاھقا سېغىنىپ پاناھ تىلەيمىز. ئاللاھ قۇدرەتلىك ۋە بۈيۈك زاتتۇر!

رسالەمنىڭ ئاخىرىدا پۈتۈن كائىناتنىڭ رەببى ئاللاھقا ھەمدۇ-سانالار بولسۇن.